

OPERATION KVINNOFRID

www.operationkvinnofrid.se

OPERATION KVINNOFRIDS KONFERENS 2023

Rättssäkert för alla!

Hur arbetar rättsvårdande myndigheter för att utveckla god kvalitet i utredningar och rättsprocesser? Hur bidrar vi till att våldsutsatta vuxna och barn medverkar i brottsutredningar?

24 november Courtyard by Marriott Stockholm

OPERATION
KVINNOFRID

OPERATION KVINNOFRID

www.operationkvinnofrid.se

#OPK2023

OPERATION
KVINNOFRID

Dagens program

09.00 Välkomna och inledning

09.25 Tvångsmedel – en framgångsfaktor

10.00 PAUS

10.30 The Judicial Approach to Gender Violence in Spain

11.30 Polisens möte med potentiella människohandelsoffer

12.00 LUNCH

13.00 På gång inom samverkansplattformen Operation Kvinnofrid

13.30 Vilket skydd och stöd kan socialtjänst och polis erbjuda brottsoffer för våld i nära relation?

14.00 Risk- och behovsbedömning av män dömda för partnervåld

14.30 PAUS

15.00 Domstolars bedömningar av barnfridsbrott

15.30 Utdelning av Kvinnofridspriset 2023

15.45 Avslutningstal

15.55 -16.15 Avslutning

OPERATION
KVINNOFRID

OPERATION KVINNOFRID

www.operationkvinnofrid.se

Tvångsmedel –en framgångsfaktor

Operation Kvinnofrid 2023-11-24

Carolin Hagvil Oscarsson, senior kammaråklagare

ÅKLAGARMYNDIGHETEN

Tvångsmedel

Tvångsmedel är åtgärder som används i brottsutredande syfte och/eller för att kunna genomföra en rättegång när det finns misstanke om brott.

Tvångsmedel innebär tvång mot person eller egendom.

www.aklagare.se

ÅKLAGARMYNDIGHETEN

Exempel på tvångsmedel

- Gripande
- Anhållande
- Häktning
- Kroppsvisitation
- Kroppsbesiktning
- Husrannsakan
- Beslag

EN KVINNA VAR INNE MED SIN POJKVÄN OCH HON HADE ETT SÖNDESLAGET ANSIKTE	2019-09-12	13:08:01	RLC53-829	3JOWO
ÄVEN GAMLA BLÅMÄRKEN	2019-09-12	13:08:05	RLC53-829	3JOWO
-	2019-09-12	13:08:05	RLC53-829	3JOWO
SOM FÖRKLARING SA MAN ATT HON HADE BURIT TUNGA VERKTYG OCH TRILLAT NERFÖR TRAPPEN	2019-09-12	13:08:22	RLC53-829	3JOWO
-	2019-09-12	13:08:22	RLC53-829	3JOWO
SKÖTERSKAN KOM IHÅG KVINNAN SOM VARIT INNE VID ETT ANNAT TILLFÄLLE MEN DÅ MED EN BRUTEN ARM	2019-09-12	13:08:47	RLC53-829	3JOWO
SAMMA FÖRKLARING DÅ SOM IDAG	2019-09-12	13:08:52	RLC53-829	3JOWO
-	2019-09-12	13:08:52	RLC53-829	3JOWO
SKÖTERSKAN SKICKADE DEM TILL SÖS	2019-09-12	13:09:01	RLC53-829	3JOWO
KVINNAN HAR ALLTSÅ LÄMNAT MED POJKVÄNNEN OCH OKLART OM DE KOMMIT TILL SÖS..	2019-09-12	13:09:16	RLC53-829	3JOWO
DE LÄMNADE 11.43	2019-09-12	13:09:31	RLC53-829	3JOWO
-	2019-09-12	13:09:35	RLC53-829	3JOWO
KVINNAN VAR OVILLIG ATT PRATA OCH MANNEN HÖKADE ÖVER HENNE	2019-09-12	13:09:46	RLC53-829	3JOWO
-	2019-09-12	13:10:04	RLC53-829	3JOWO

- ***Sista händelsen:*** slag med bl.a. bälte och aluminiumrör i ansiktet, huvudet, kroppen och örat, så hon fick skador, stryptag runt hennes hals så hon förlorade medvetandet, dragit henne i håret så att hår lossnat, sparkat henne i magen och stuckit henne i buken så att hon fick en sårskada.

- *Polishändelsen*
- *Stekpannehändelsen*
- *Kabelhändelsen*
- *Skohändelsen*
- *Finlandsfärjehändelsen*
- *Själv mordshändelsen*

Figur 9. Köksbänken. Ett spänne (G016) som ser ut att höra till ett skärp, en kniv (G002) som saknar spets och en matt/hobbykniv (G001) ligger bland sjukvårdsmaterial och andra saker på köksbänken.

Figur 10. Spännets (G016).

Figur 11. Ett svart bord vid baren med ett hoprullat skärp (G011), ett böjt fyrkantigt metallrör (G013), en konsol (G015), en burk (G003) innehållande cannabisliknande växtdekar (G004) och en burk med cigarettpapper i.

Det böjda metallröret är ca 2 x 2 cm brett och ca 1 meter långt. Ett liknande fyrkantigt metallrör (G014) stod vid tv:n. Båda metallrören väger ca 300 g, vardera. Konsolen (G015) är ca 3 cm bred längden är ca 20 x 30 cm och väger ca 600 g.

Figur 12. Det böjda metallröret (G013) och metallröret (G014).

Skärpet är ca 4 cm brett och ca 102 cm långt.

Figur 13. Skärpet (G011).

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

1. Misshandel, 3 kap 5 § brottsbalken
2017-12-27
2. Grov misshandel, 3 kap 6 § 1 st brottsbalken
2018-03-10 -- 2019-09-09 (4 tillfällen)
3. Grovt olaga hot, 4 kap 5 § 2 st brottsbalken
2019-09-09 -- 2019-09-11
4. Synnerligen grov misshandel, 3 kap 6 § 2 st brottsbalken
2019-09-11 -- 2019-09-12

Tvångsmedel – en framgångsfaktor

- ✓ Gripande
- ✓ Anhållande
- ✓ Häktning
- ✓ Kroppsbesiktning
- ✓ Kroppsvisitation
- ✓ Husrannsakan
- ✓ Beslag

OPERATION KVINNOFRID

www.operationkvinnofrid.se

Välkomna tillbaka 10.30

PAUS

OPERATION KVINNOFRID

www.operationkvinnofrid.se

Observatory against Domestic and Gender Violence

Consejo General
del Poder Judicial

observatorio

contra la violencia
doméstica
y de género

OBSERVATORIO CONTRA LA VIOLENCIA DOMÉSTICA Y DE GÉNERO

CONSEJO GENERAL DEL PODER JUDICIAL

<http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Violencia-domestica-y-de-genero/>

observatorio@cgpj.es

Observatorio contra la Violencia Doméstica y de Género

PORTAL WEB

Actividad del Observatorio

Actividad del Observatorio

Memorias

Consulta aquí las últimas memorias publicadas sobre violencia doméstica.

Guías prácticas

Guías prácticas contra la violencia doméstica y de género

Premios y Congresos

Los congresos que convoca periódicamente el Observatorio pretenden analizar, de una manera interdisciplinar, el fenómeno de...

Formación

Informes de violencia doméstica y de género

Los informes se centran en el análisis de las víctimas mortales en el ámbito de la pareja o ex pareja e incluyen...

Datos estadísticos

Las estadísticas se publican trimestralmente desglosadas por Tribunales Superiores de Justicia, provincias y partidos judiciales sobre...

Violencia doméstica y de género

El Observatorio contra la violencia doméstica y de género

Actividad del Observatorio

- > Memorias
- > Guías prácticas
- > Premios y Congresos
- > Informes de violencia doméstica
- > Datos estadísticos
- > Formación

Grupos de expertos

La orden de protección

Guías y Protocolos de actuación

Comisión de seguimiento

Directorio de Juzgados de Violencia y Oficinas de ayuda

Legislación y jurisprudencia

Enlaces de interés

Compartir en

¿Cuándo nace el Observatorio y quiénes lo integran? (Member Institutions)

El convenio de constitución del Observatorio fue suscrito el 26 de septiembre de 2002. Está integrado por:

- Consejo General del Poder Judicial, que ostenta la Presidencia.
- Ministerio de Justicia
- Ministerio de Igualdad (Delegación del Gobierno contra la violencia de género)
- Representación CCAA con competencias en materia de Justicia
- Fiscalía General del Estado
- Consejo General de la Abogacía Española
- Ministerio del Interior (incorporación en 2014)
- Consejo General de Procuradores (incorporación en 2015)

Objetivos del Observatorio/Goals

Aumentar la eficacia de las actuaciones en el ámbito de la Administración de Justicia, para la erradicación de estas violencias.

Increase the effectiveness of actions of the Justice, for the eradication gender violence.

Mejorar la coordinación entre las instituciones, participando en la elaboración de protocolos de actuación.

Improve coordination between institutions

Ampliar el conocimiento sobre el fenómeno de la violencia a partir del estudio y análisis de las resoluciones judiciales y del seguimiento estadístico en el ámbito judicial.

Expand knowledge about the phenomenon of violence through the study and analysis of judicial resolutions and statistical monitoring in the judicial field.

Realizar propuestas de mejoras y reformas legislativas.

Make proposals for improvements and legislative reforms

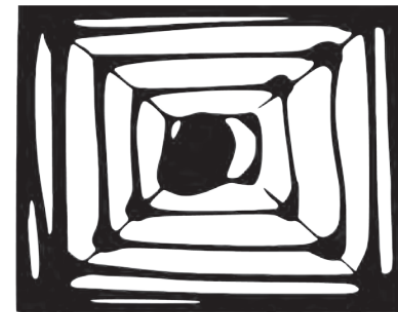

Especializar a los miembros de la carrera judicial y fiscal y demás personal al servicio de la Administración de Justicia.

Specialize members of the judicial and prosecutor career

20 años

Observatorio contra la Violencia Doméstica y de Género

observatorio
20 años
contra la violencia
doméstica
y de género

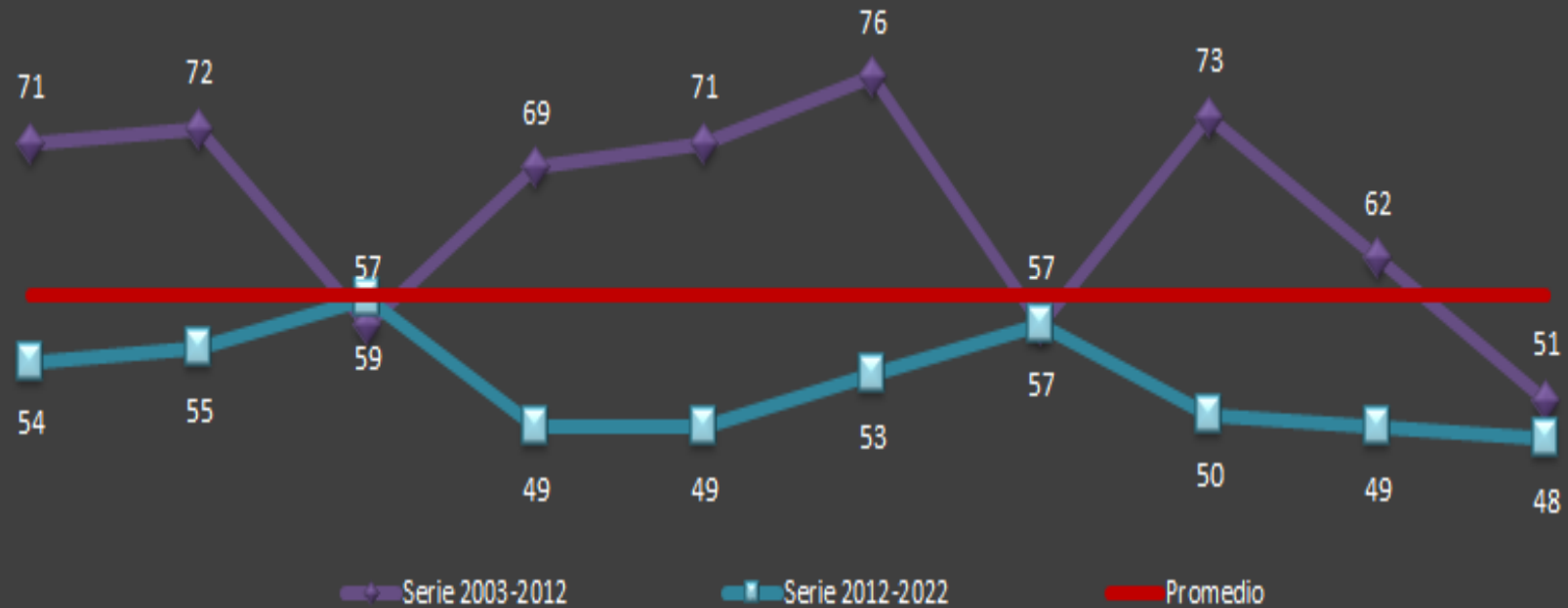

REALIDAD EN CIFRAS: XX AÑOS DE LA LEY 1/2004 y XXII DEL OBSERVATORIO VDyG

**Reality in numbers: XX years of law
1/2004 and XXII of the Observatory**

**CONSEJO GENERAL DEL PODER
JUDICIAL**

Feminicidios serie temporal 2003-2022 (Time series femicides)

**Promedio
2003-2012
65,9**

**Promedio
2013-2022
52,3**

**Tasa de
muertes por
millón de
mujeres
mayores de
15 años**

(Death rate per
million women
over 15 years)

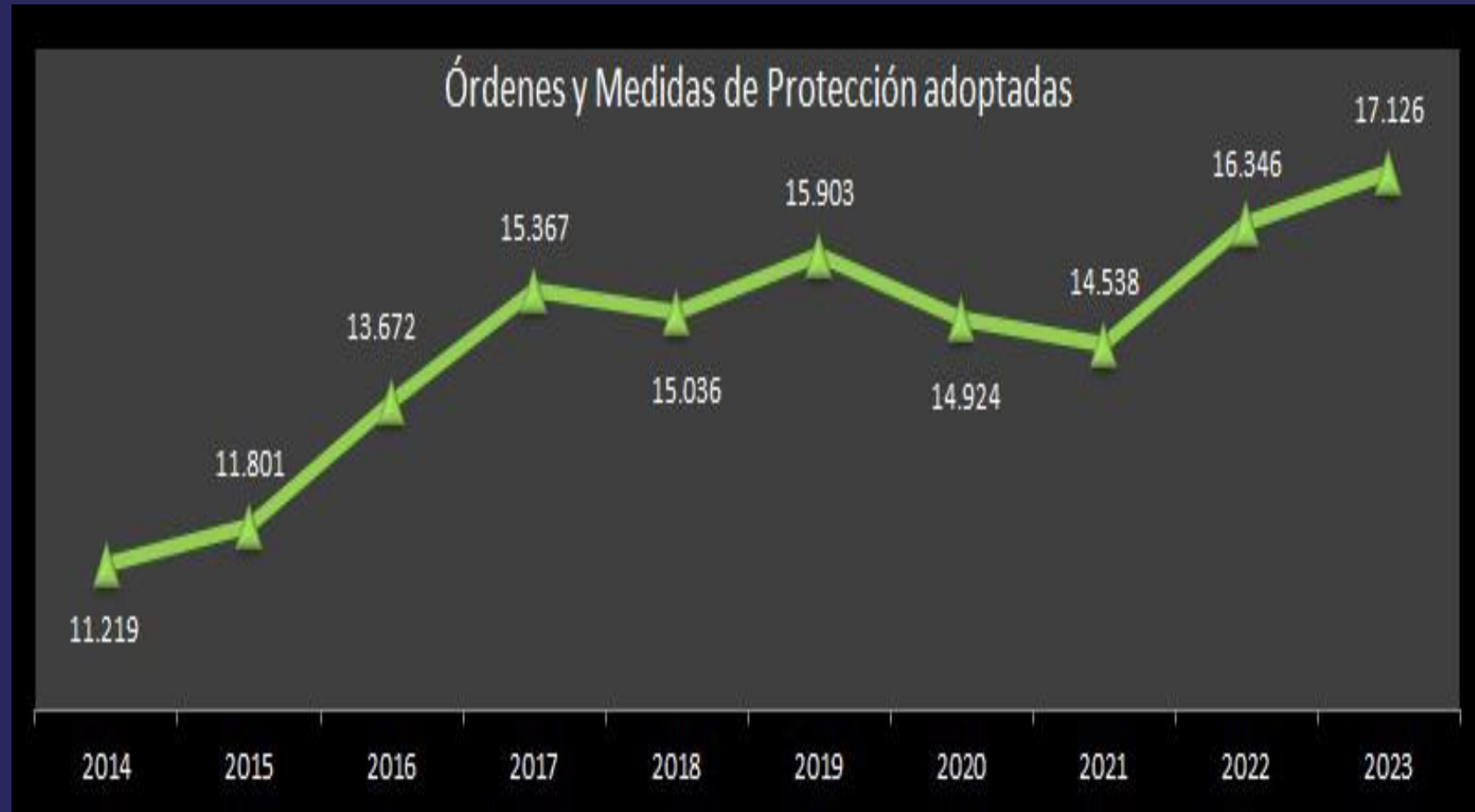
**Año 2003: 3,92
71 asesinatos
(murdered women)**

**Año 2022: 2,31
48 asesinatos
(murdered women)**

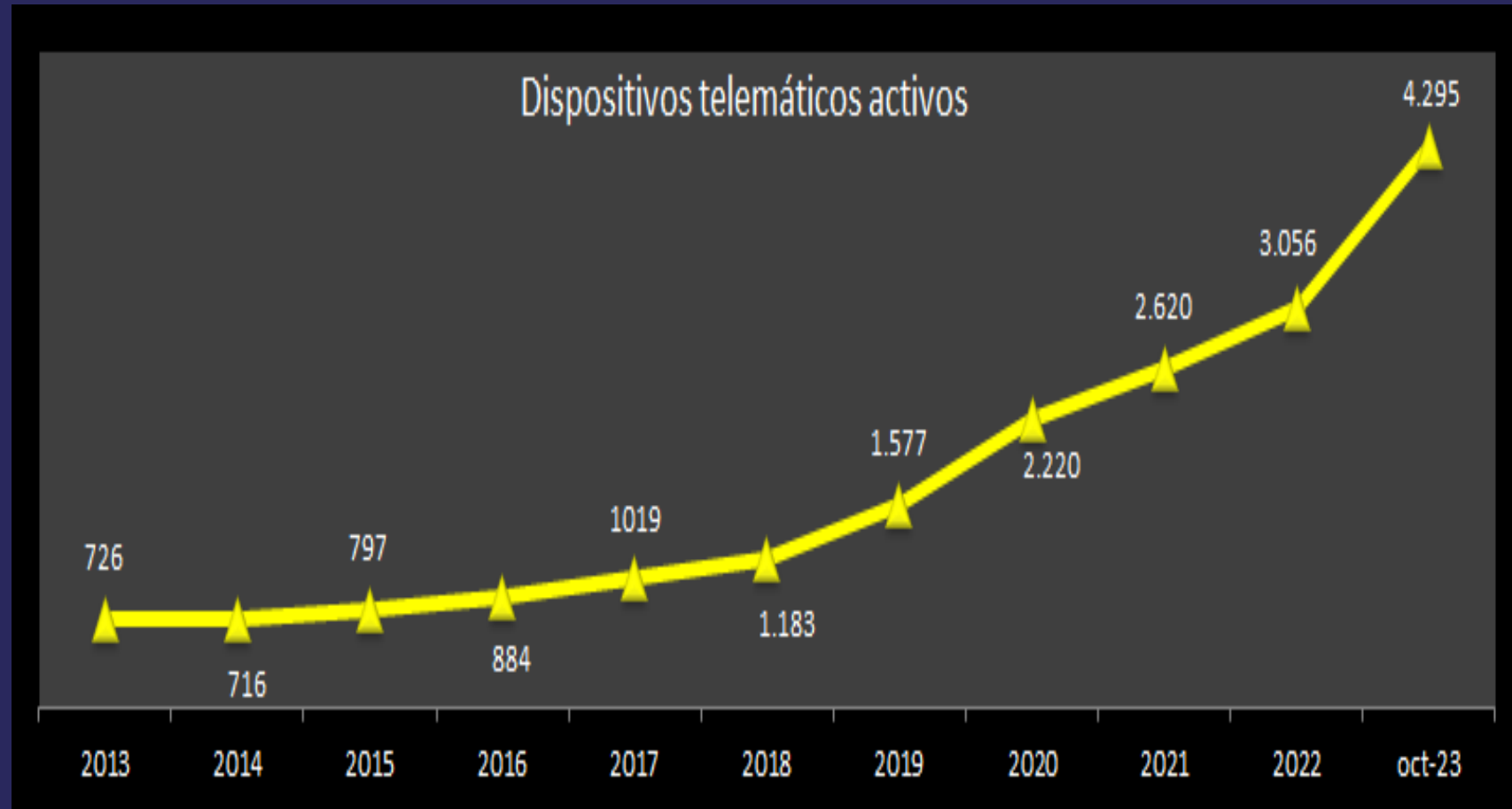
Denuncias (complaints)

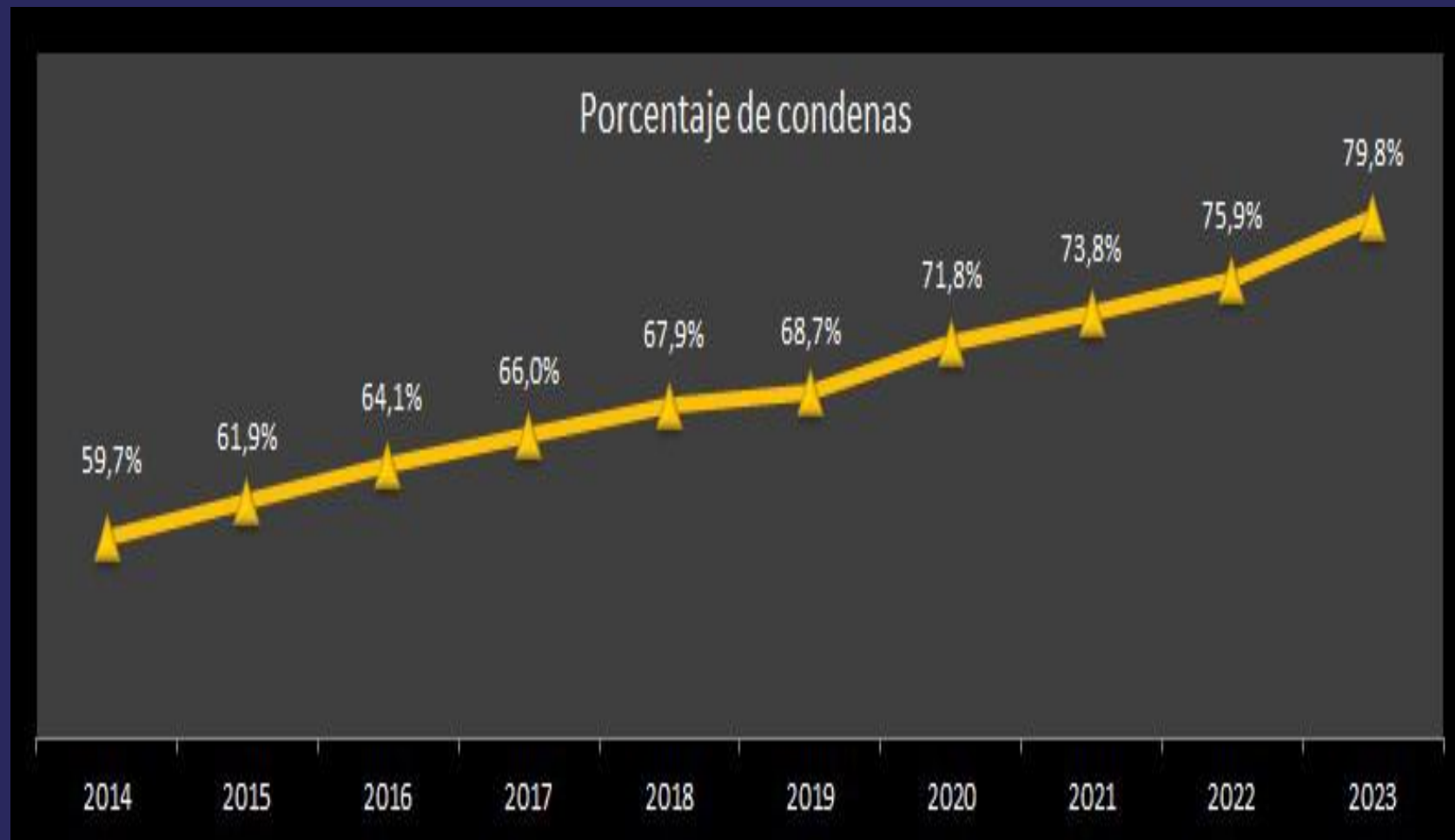
Órdenes y medidas de protección (Orders and protective measures)

Dispositivos telemáticos (Telematics devices)

Condenas (convictions)

Comparative data European states

Comparativa Estados Europeos . Feminicidios 2014-2018

**Tasa de
muertes
por millón
de mujeres**

Suecia 2018: 4,32

**22 homicidios íntimos*
(Intimate homicides)**

España 2018: 2,23

**53 homicidios íntimos
(intimate homicides)**

*Fuente: EIGE / BRA

**Tasa de
muertes
por millón
de mujeres
(Death rate
per million
women)**

SUECIA 2021: 1,93

**10 homicidios íntimos*
(intimate homicides)**

España 2021: 1,98

**49 homicidios íntimos
(intimate homicides)**

*Fuente: EIGE / BRA

**Porcentaje
feminicidio
sobre total
homicidio
mujeres
(Percentage of
feminicide out
of total female
homicide)**

SUECIA
2021: 66,7%

ESPAÑA
2021: 50,5%

*Fuente: EIGE / BRA

VÈRA JOUROVÁ

vicepresidenta Comisión Europea

- Ha elogiado el papel de España, situada a la vanguardia en la lucha contra la violencia machista, y de la que ha dicho que puede convertirse en el motor europeo en este ámbito, sustituyendo a los países escandinavos como modelo.
- Señaló que en España los ciudadanos tienen más probabilidades de conocer los servicios de apoyo para mujeres víctimas de violencia de género (85%) que en el resto de países de la UE (74%). El 96% de los españoles creen que la igualdad de género es importante para una sociedad justa y democrática, y los estereotipos de género son menos influyentes que en el resto de los Estados.

EJES PRINCIPALES

- **Formación especializada obligatoria**

Carrera judicial, Carrera fiscal, LAJ, funcionarios

Médicos forenses, psicólogos, trabajadores sociales

abogados, procuradores, FFCCSSE,

Personal sanitario y docente

AMPAS

Profesionales comunicación

Responsables de RRHH

Representantes sindicales

ACTUACIONES CGPJ

PRECEPTIVO SOLO PARA JUZGADOS EXCLUSIVOS-
Hay que ampliar la obligatoriedad

Programa específico de formación

Fase teórica

Fase práctica

FORMACIÓN AMPLIADA AL CONCEPTO DE ESTAMBUL

Mejorar y ampliar la especialización en el Sistema Judicial. Asegurar que todos los operadores jurídicos que atienden violencia de género, trata y Violencia Sexual trabajan con formación especializada y perspectiva de género.

- **Temario de oposiciones**
- **Escuela judicial**
- **Juzgados de Familia**
- **Formación evaluada cuantitativa y cualitativamente por el CGPJ**

FORMACION ESPECIALIZADA

- Especialidad en violencia de género en la carrera judicial

Ley Orgánica 5/2018, de 28 de diciembre, de reforma de la Ley Orgánica 6/1985, de 1 de julio, del Poder Judicial, sobre medidas urgentes en aplicación del Pacto de Estado en materia de violencia de género

«2. Las pruebas de especialización en los órdenes contencioso–administrativo y de lo social y en materia mercantil y de violencia sobre la mujer tenderán además a apreciar, en particular, aquellos conocimientos que sean propios de cada especialidad.

3. Sin perjuicio de lo establecido en el artículo 310, para acceder a las pruebas selectivas o de especialización será preciso acreditar haber participado en actividades de formación continua con perspectiva de género.

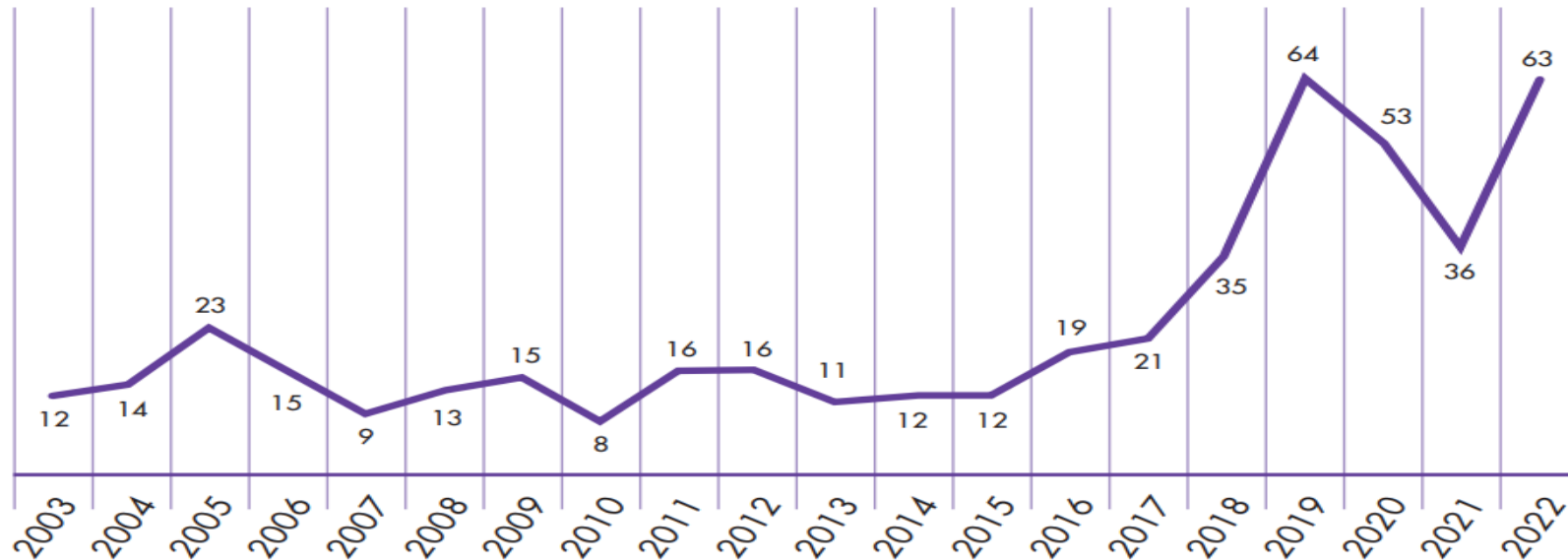
Formación

475
Actividades
monográficas

103
Cursos de
cambio
de orden

9.823
Jueces
participantes

Actividades monográficas violencia de género

En 2023 Están en curso 71 actividades monográficas en perspectiva y violencia de género

ACTUACIONES CGPJ

Actualización Guía práctica de criterios y recomendaciones en la actuación judicial

Pretende la homogeneización de criterios de interpretación y aplicación de la Ley Integral, así como orientar a los órganos jurisdiccionales en su ejercicio

- aclaración de conceptos**
- Trato a la víctima**
- Coordinación con otras instituciones**
- Medidas de protección**
- valoración judicial del riesgo**

El Observatorio informa

El Observatorio publica una nueva guía de buenas prácticas para evitar que el contacto con la Justicia cause “victimización secundaria” en las mujeres

- ❖ El texto, que actualiza el anterior, contiene recomendaciones para la primera declaración de la víctima, su comparecencia en el juicio y la fase de ejecución de la sentencia y reclama más medios para los juzgados mixtos

Madrid, 3 de octubre de 2022.-

El Observatorio contra la Violencia Doméstica y de Género ha hecho pública hoy una “Guía de buenas prácticas para la toma de declaración de víctimas de violencia de género”, un documento elaborado por el grupo de expertos y expertas de este organismo con el que se busca homologar la respuesta judicial con el fin de generar en las víctimas de violencia machista la confianza y la seguridad que necesitan para afrontar el proceso penal. La guía, que actualiza una primera edición publicada en noviembre de 2018, tiene vocación de seguir siendo una herramienta de trabajo útil para los miembros de la Carrera Judicial.

PROTOCOLO DE COORDINACION JUZGADOS

El CGPJ informa

La Comisión Permanente aprueba varias medidas para evitar la descoordinación entre los juzgados de violencia sobre la mujer y los de familia

- ❖ A propuesta de la presidenta del Observatorio, solicita al Ministerio de Justicia que arbitre un sistema de alertas inmediatas para que los órganos del orden civil tengan conocimiento de las resoluciones penales que afecten a sus procedimientos

ESTADISTICA

- Análisis estadístico trimestral y anual
- Convenio Estambul

Artículo 11 – Recogida de datos e investigación a los fines de la aplicación del presente Convenio, las Partes se comprometen a:

a recoger los datos estadísticos detallados pertinentes, a intervalos regulares, sobre los asuntos relativos a todas las formas de violencia incluidas en el ámbito de aplicación del presente Convenio

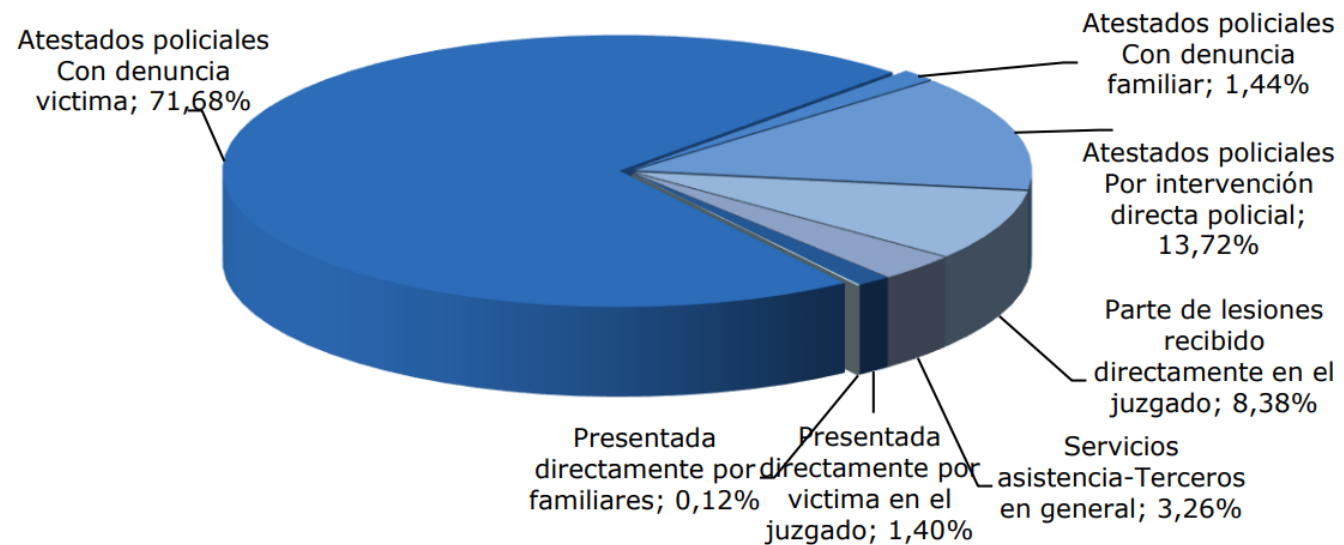
**COMISION NACIONAL
DE ESTADISTICA
JUDICIAL**

Denuncias

Total Denuncias	Presentada directamente por víctima en el juzgado	Presentada directamente por familiares	Atestados policiales			Parte de lesiones recibido directamente en el juzgado	Servicios asistencia-Terceros en general
			Con denuncia víctima	Con denuncia familiar	Por intervención directa policial		
162.848	2.283	189	116.734	2.339	22.350	13.651	5.302
	1,40%	0,12%	71,68%	1,44%	13,72%	8,38%	3,26%

Distribución porcentual de las denuncias por su presentación

PROTOCOLO 0

MINISTERIO
DEL INTERIOR

SECRETARÍA DE ESTADO DE
SEGURIDAD

SECRETARIO DE ESTADO

INSTRUCCIÓN 5/2021, DE LA SECRETARÍA DE ESTADO DE SEGURIDAD, POR LA QUE SE ESTABLECE EL PROTOCOLO DE PRIMER CONTACTO POLICIAL CON VÍCTIMAS DE VIOLENCIA DE GÉNERO EN SITUACIÓN DE DESPROTECCIÓN (PROTOCOLO CERO)

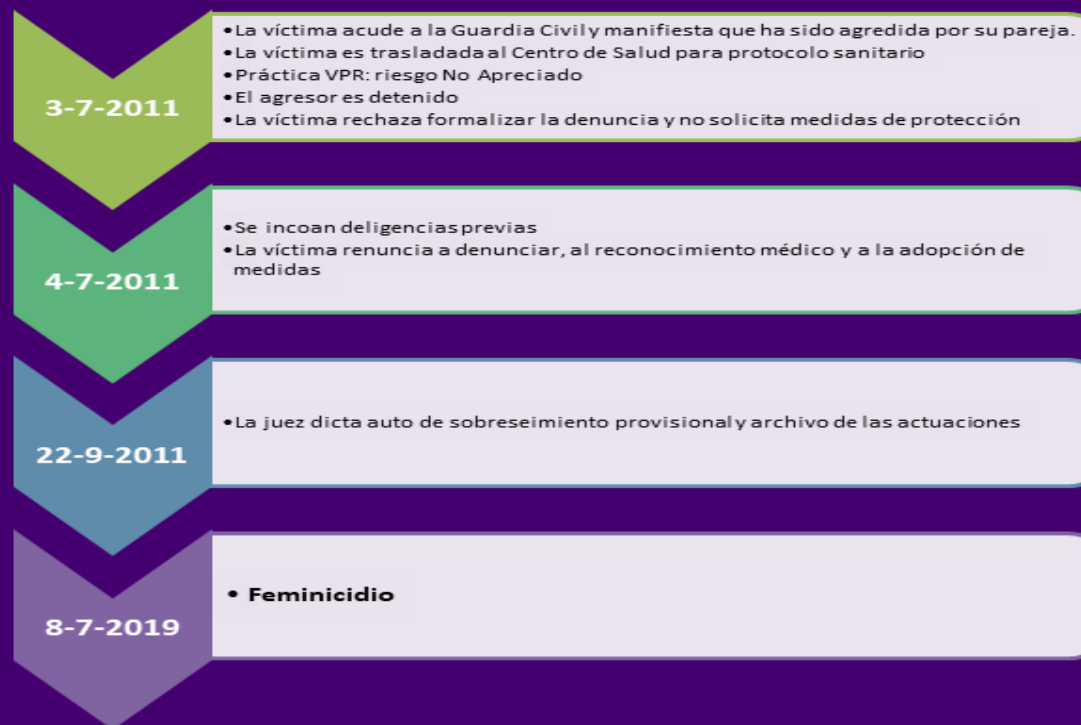
El 13 de marzo de 2019 entró en vigor la Instrucción 4/2019 de la Secretaría de Estado de Seguridad (SES) por la que se estableció un nuevo *Protocolo para la valoración policial del nivel de riesgo de Violencia de Género (Ley Orgánica 1/2004), la gestión de la seguridad de las víctimas y seguimiento de los casos a través del Sistema de seguimiento integral en los casos de violencia de género (Sistema VioGén)*. Este Protocolo sustituyó lo dispuesto en la Instrucción 7/2016 de 8 de julio y tuvo por objeto actualizar los procedimientos destinados a la valoración del riesgo y gestión de la seguridad de las víctimas de violencia de género, incidiendo en los distintos y numerosos aspectos que se deben considerar. De esta forma, las diferentes funcionalidades incluidas en el Sistema VioGén, administrado por la actual Dirección General de Coordinación y Estudios de la Secretaría de Estado de Seguridad, están permitiendo un abordaje realmente integral de la violencia de género con mejoras implementadas día a día en respuesta a las distintas realidades a las que hay que hacer frente.

La referida **Instrucción 4/2019 de la SES** no fue ajena a los supuestos de casos de violencia de género sin denuncia expresa, ya sea por parte de la víctima u otras personas. Así, **explicita que “cuando las Fuerzas y Cuerpos de Seguridad del Estado (FFCCSE) tengan conocimiento o suficientes indicios de hechos que pudiesen constituir un delito relacionado con la violencia de género, se realizarán cuantas gestiones de investigación resulten necesarias para esclarecer lo sucedido”**. Además, **“en el caso de no contar con las manifestaciones o declaraciones de la víctima, así como de ninguna otra persona, se procederá igualmente de oficio, llevando a cabo las mismas actuaciones o diligencias así como la valoración policial del riesgo. Estos supuestos de ausencia de denuncia deben hacerse constar expresamente a la Autoridad Judicial y Fiscal”**.

OBJETIVO 3. Ampliar el conocimiento sobre la violencia de género a partir del estudio de las resoluciones judiciales y del seguimiento estadístico

Informe anual de muertes por violencia de género

A partir de la información remitida por los juzgados competentes, el Observatorio publica un informe anual que analiza las circunstancias y las características de todos los casos de muertes de mujeres a manos de sus parejas o exparejas, con particular atención a los casos en que habían existido antecedentes

	2017	2018	2019
10. Porcentaje de muertes cometidas por hombres sobre el total de muertes en el ámbito de la pareja o ex pareja	87,0%	92,2%	89,6%

Observatorio contra la Violencia Doméstica y de Género

SEJO GENERAL DEL PODER JUDICIAL

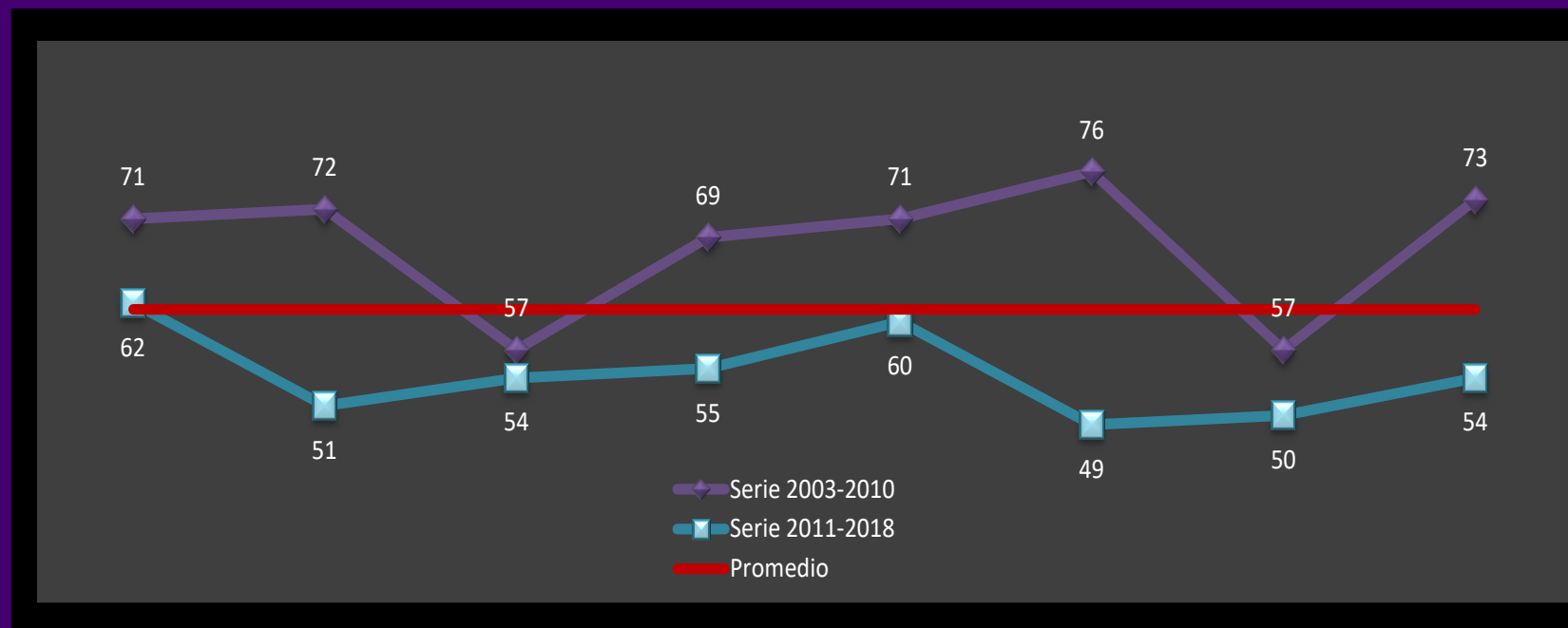
INFORME SOBRE LOS 1000 PRIMEROS CASOS DE VÍCTIMAS MORTALES POR VIOLENCIA DE GÉNERO EN EL ÁMBITO DE LA PAREJA O EX PAREJA

Observatorio contra la Violencia Doméstica y de Género

OBJETIVO 3. Ampliar el conocimiento sobre la violencia de género a partir del estudio de las resoluciones judiciales y del seguimiento estadístico

Informe 1000 muertes por violencia de género (Report 1000 deaths from gender violence)

En 2020 se publicó el informe de las primeras 1000 muertes por violencia de género desde que existen estadísticas oficiales. El informe incluye una ficha para cada uno de los casos registrados.

Se ha producido un asesinato por violencia de género cada **6,7 días**, como ritmo promedio

Las víctimas de violencia de género suponen el **44,6%** del total de mujeres muertas por homicidio o asesinato (entre 2003 y 2017)

Año con más casos

2008

76 casos

Año con menos casos

2016

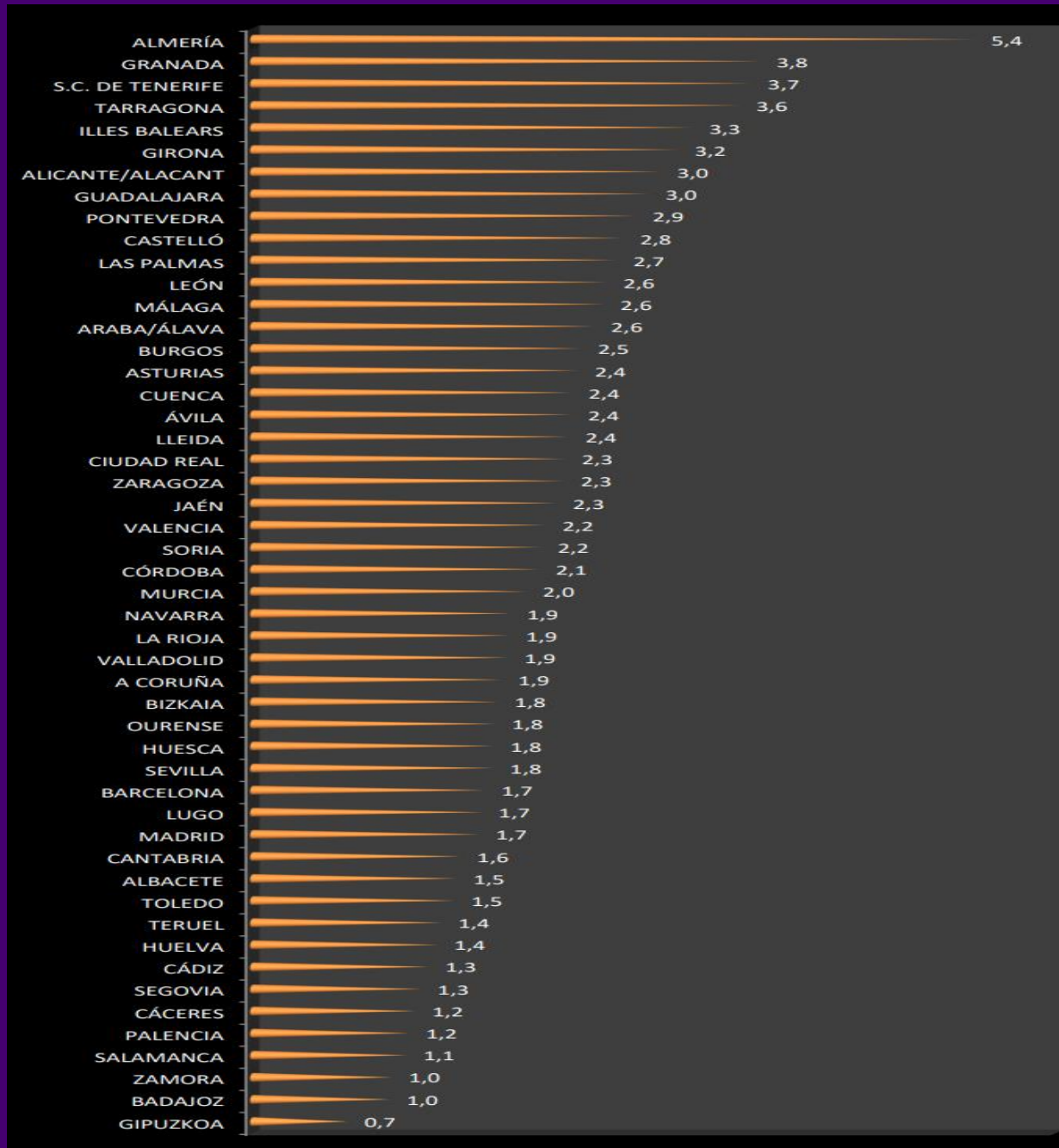
49 casos

Diciembre de 2009, con **11**, es el mes con más casos registrados

Enero de 2009 es el único mes en el que no se registró ningún caso

Los **39 días** transcurridos entre el 13 de febrero y el 24 de marzo de 2018 suponen el mayor intervalo sin asesinatos por violencia de género

El 29 de diciembre de 2015 se perpetraron **4 asesinatos** por violencia de género

En Cádiz, Gipuzkoa, Huesca, Palencia, Segovia y Toledo no se ha registrado ningún caso en la capital de provincia

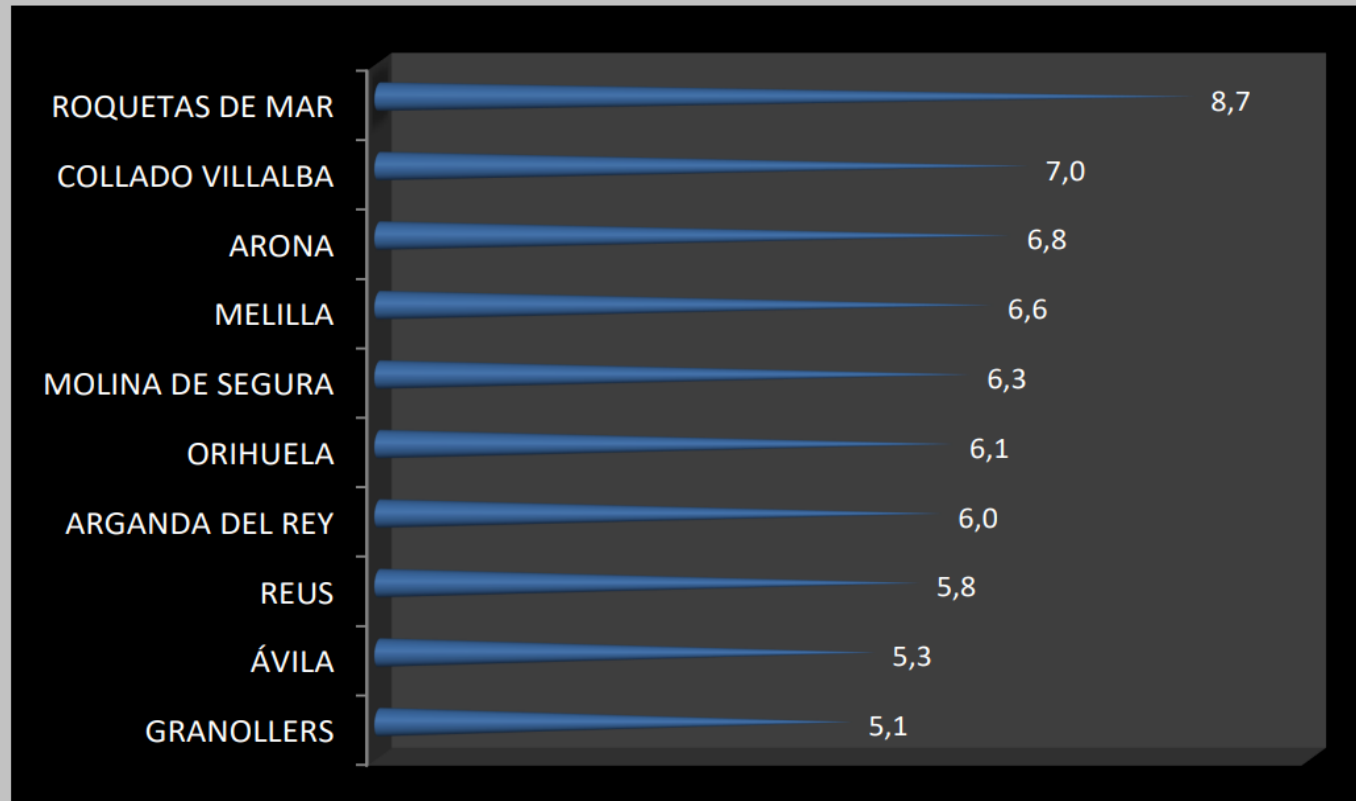
La ratio promedio en provincias costeras asciende a 2,4

La ratio promedio en provincias interiores asciende a 1,9

town of attack

... LOCALIDAD DE LA AGRESIÓN

El siguiente gráfico muestra las ciudades de más de 50.000 habitantes con una ratio más alta de asesinatos por violencia de género por cada 100.000 habitantes entre el 1-I-2003 y el 20-IV-2019.

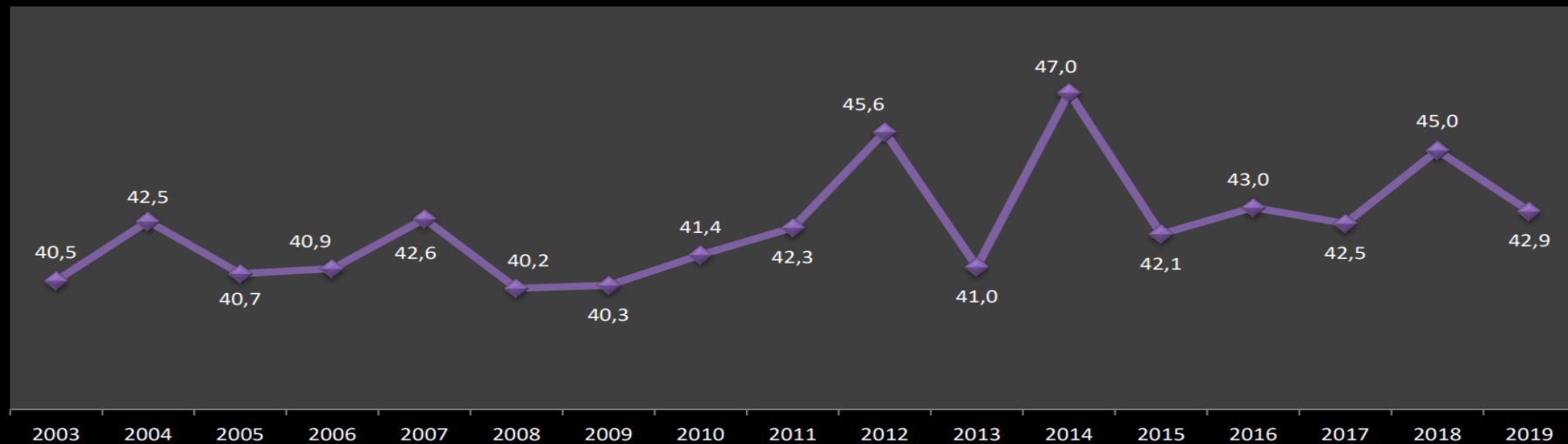
Age of victims

2.1 EDAD DE LAS VÍCTIMAS

La media de edad de las 1000 mujeres asesinadas por sus parejas o ex parejas ha sido de **42,2** años.

Promedio 2003-2019

42,2

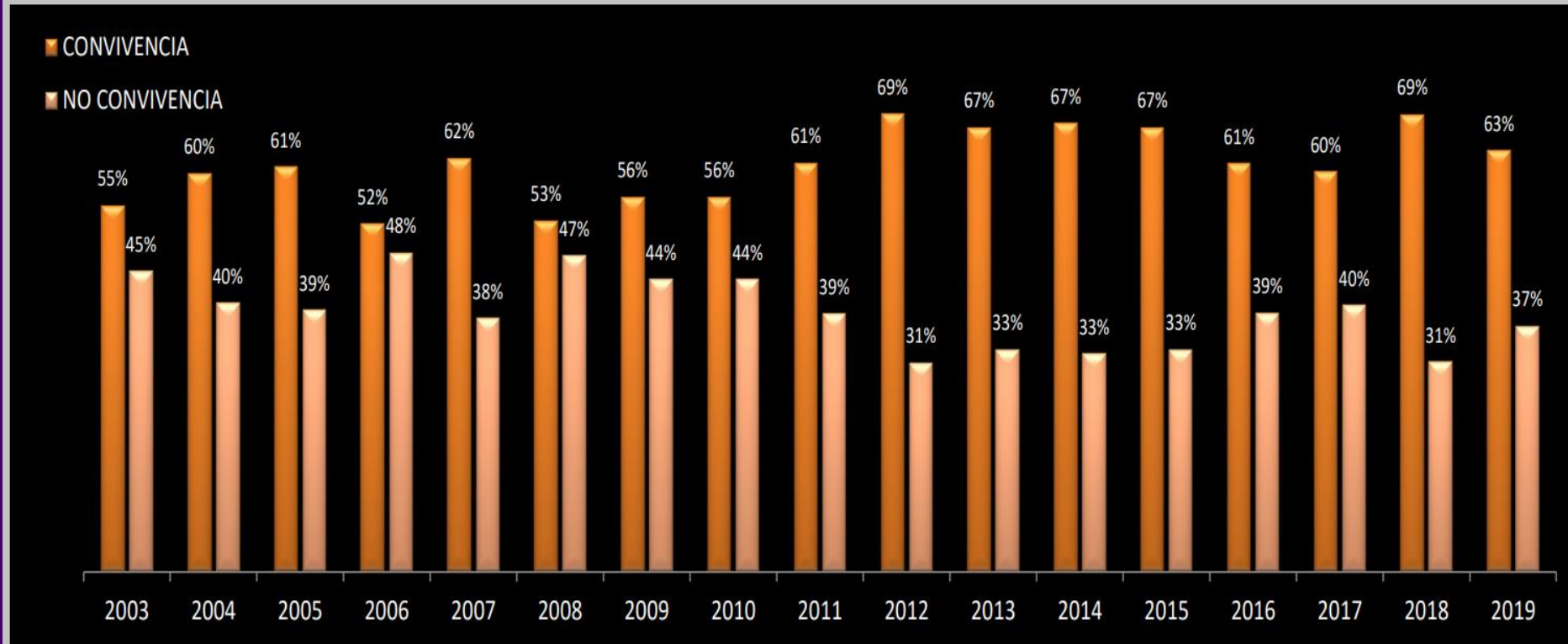
La víctima más
joven, asesinada
el 20-X-2012,
tenía
13 años

La víctima de más
edad, asesinada
el 14-I-2019,
tenía
95 años

El promedio de edad de las víctimas españolas es casi 10 años superior al de las extranjeras: 45,6 frente a 35,9

coexistence

Observando la serie temporal de los últimos diez años se puede constatar que, en la segunda mitad del intervalo hay un notable aumento de los casos en que continúa la convivencia.

Convivencia 2003-2010

56,7%

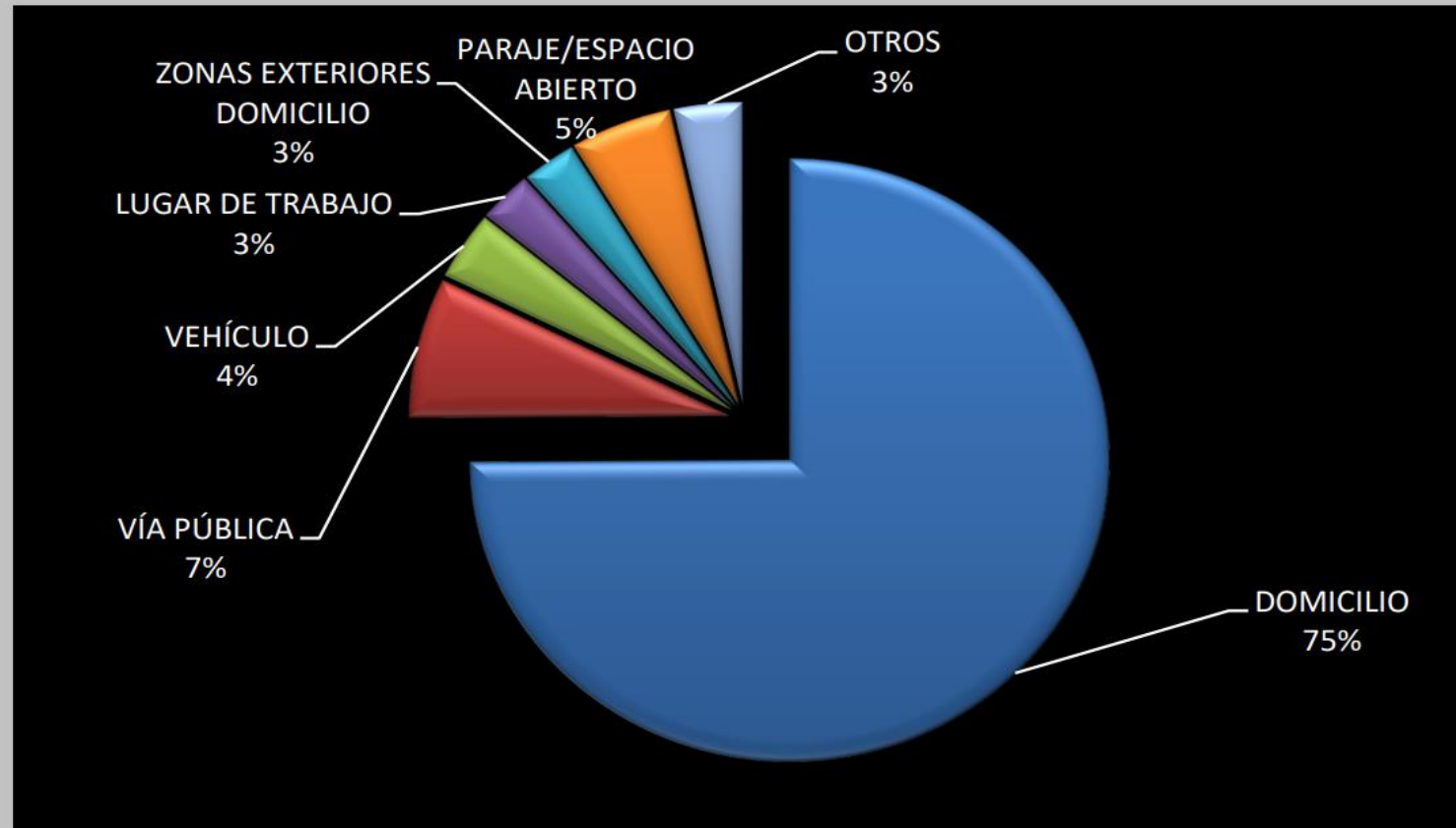
Convivencia 2011-2019

65,0%

place of attack

4.1 LUGAR DE LA AGRESIÓN¹

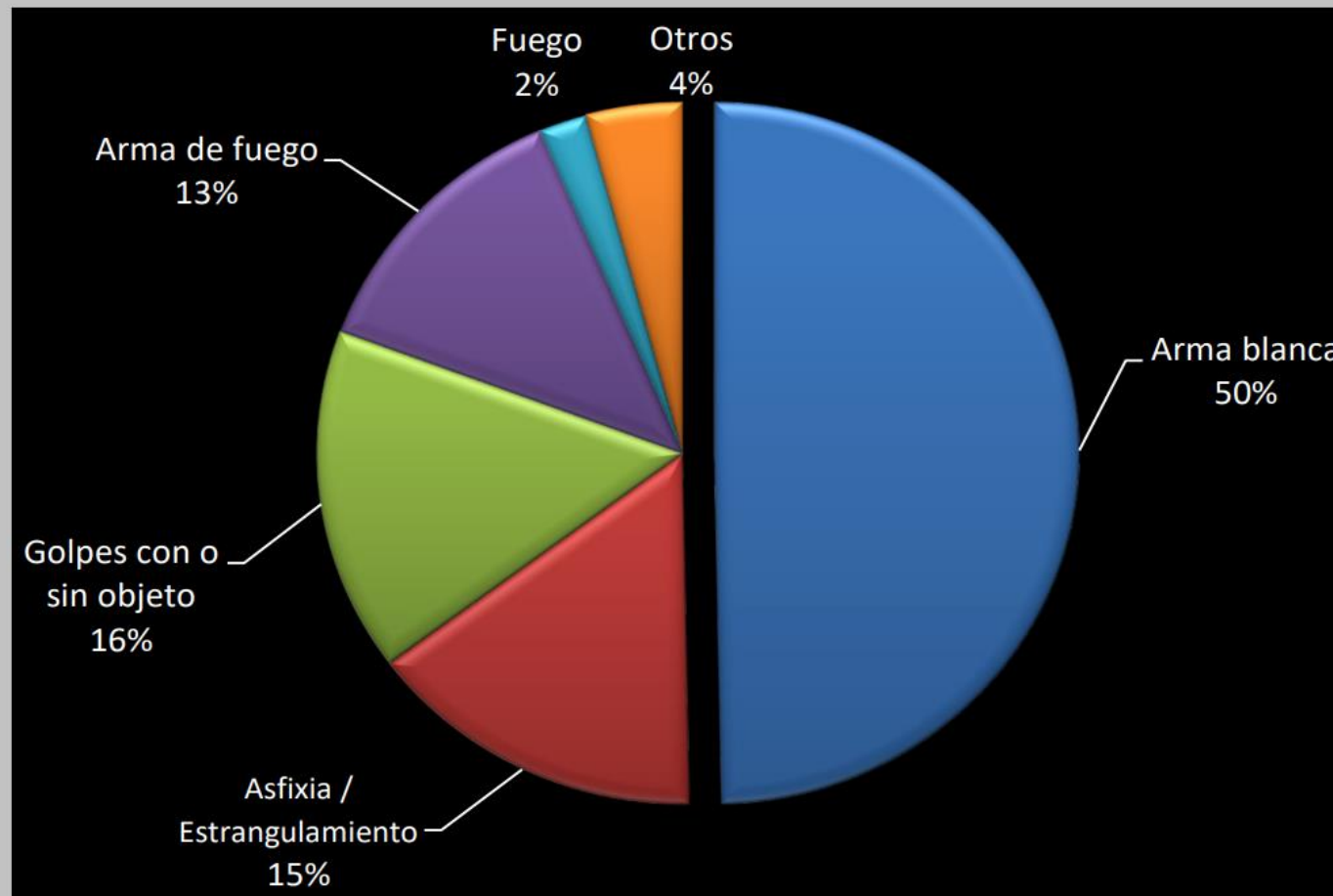
El domicilio, común o de uno de los miembros de la pareja o expareja, es el lugar que registra mayor número de casos de feminicidio. El 75% de los casos tuvieron lugar en el interior de un domicilio.

weapon used for attack

4.2 MÉTODO EMPLEADO¹

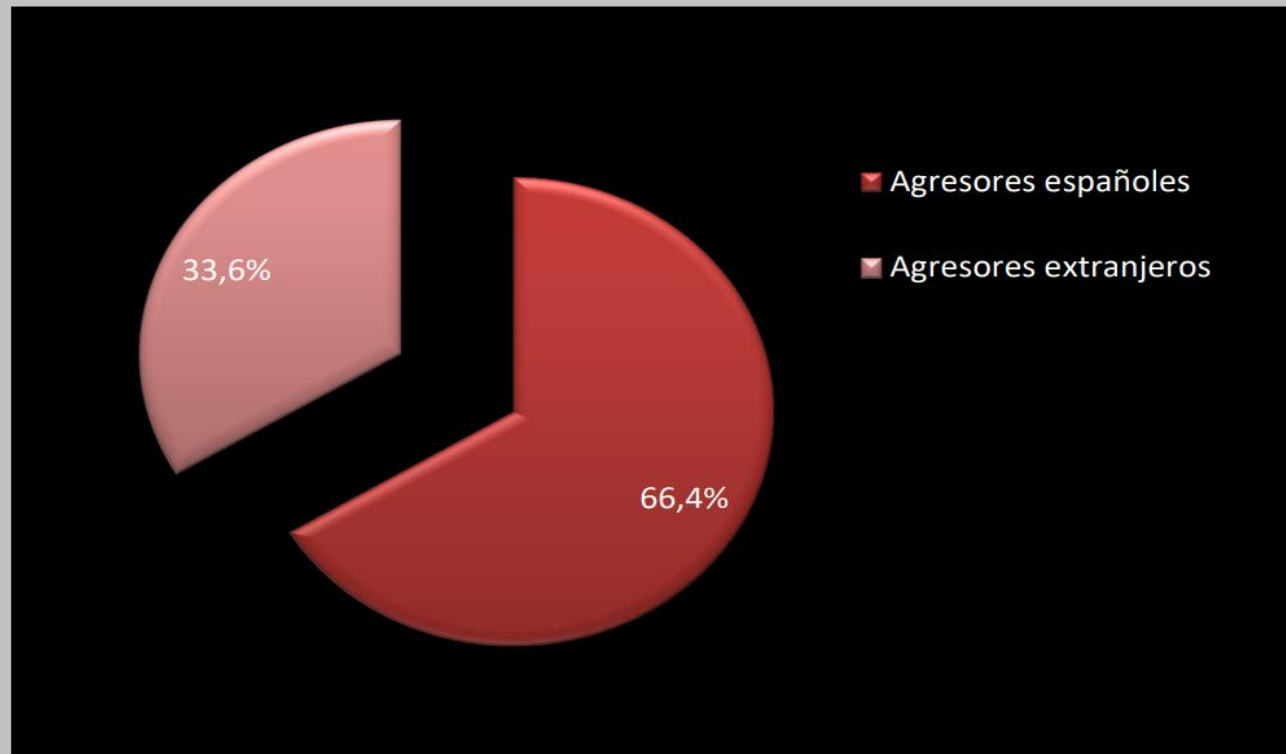
El uso de arma blanca ha sido el método empleado en la mitad de los feminicidios registrados entre el 1-I-2003 y el 20-IV-2020.

Nationality of the perpetrators

5.2 NACIONALIDAD DE LOS AGRESORES

De todos los casos registrados entre el 1-I-2003 y el 20-IV-2019 el 66,4% de los agresores eran españoles.

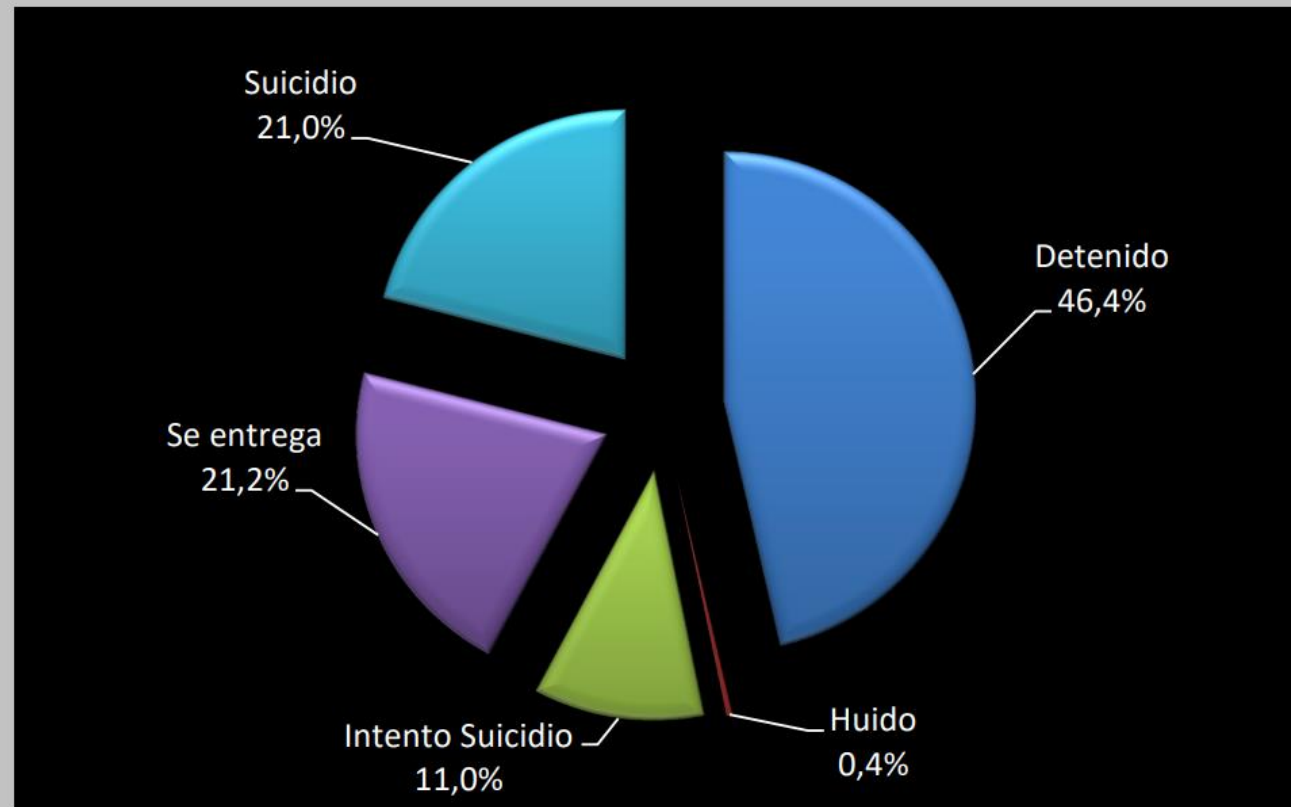

La serie temporal responde a un patrón muy similar al de la nacionalidad de las víctimas

Response of perpetrators

5.3 RESPUESTA DE LOS AGRESORES

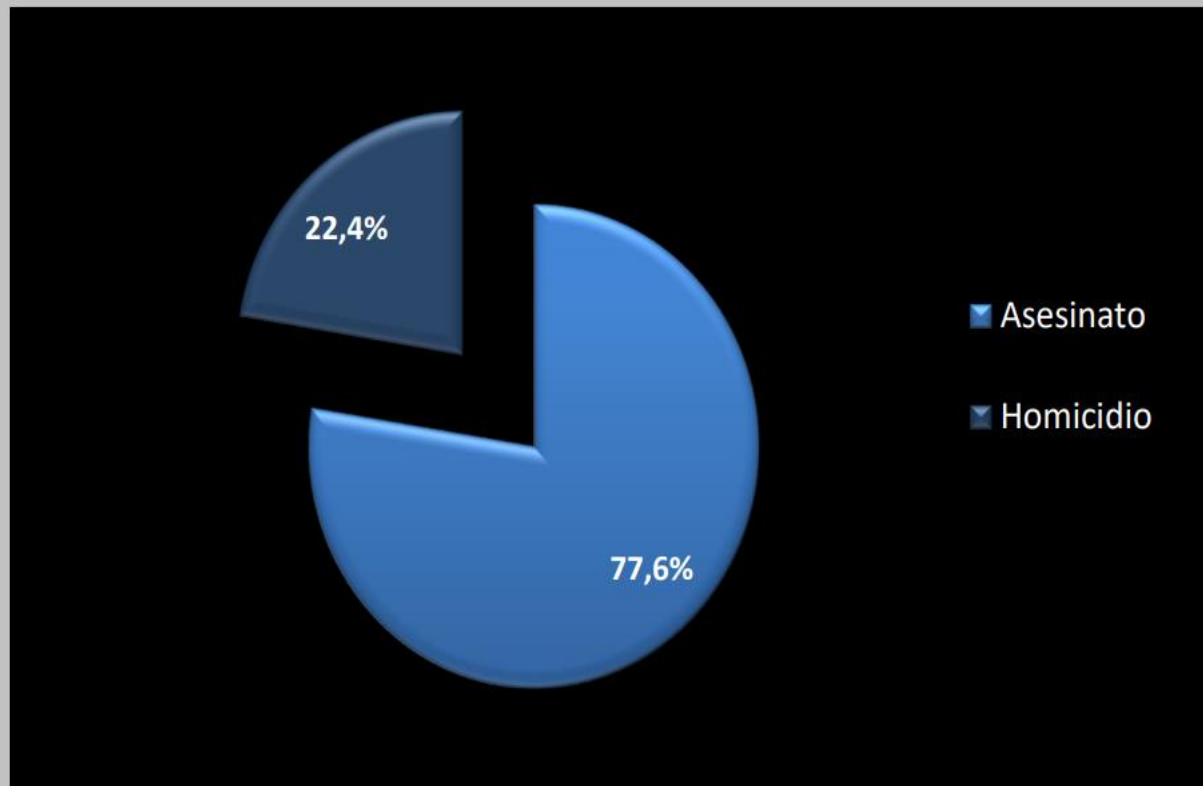
Durante el período objeto de este estudio un 46,4% de los causantes de feminicidios resultaron detenidos, en un 21,2% de los casos se entregaron y en un 21,2% se suicidaron. El siguiente gráfico refleja la tipología de repuestas de los agresores:

crimes committed

9.1 CALIFICACIÓN

Los hechos fueron calificados como **asesinato** en un 77,6% de los casos sentenciados.

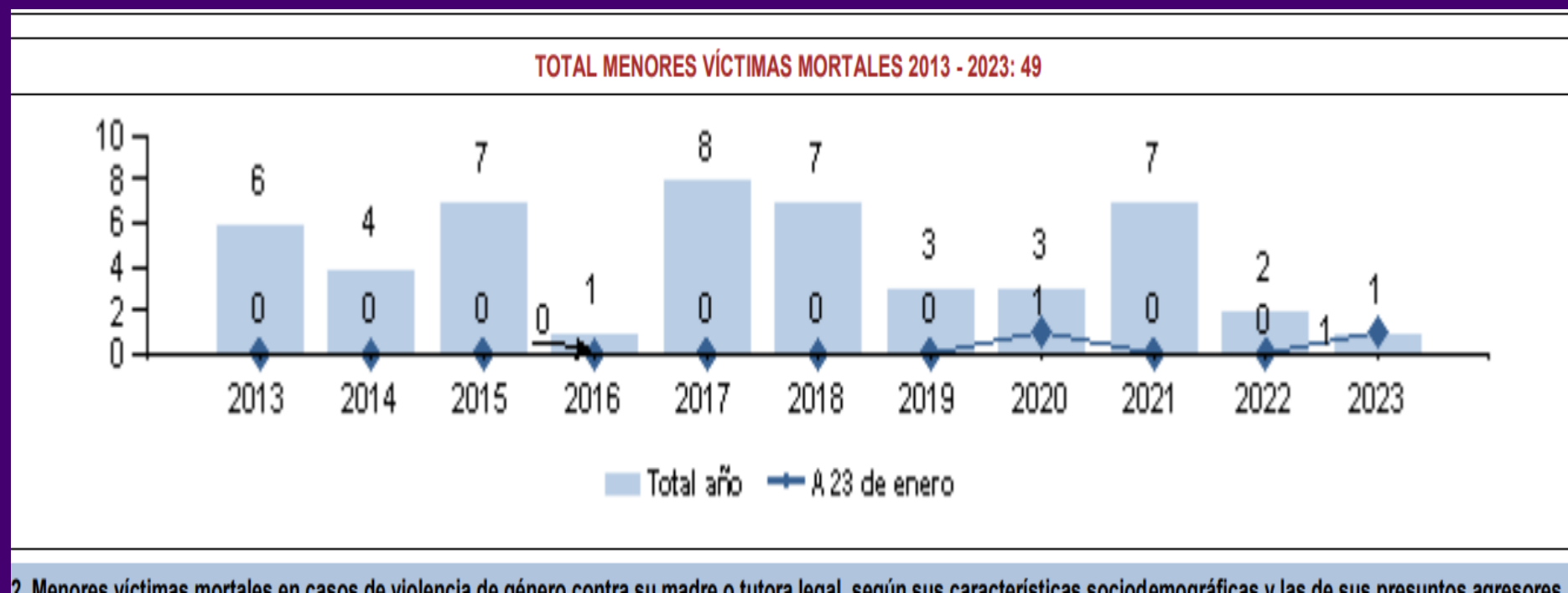

PROTECCION DE LOS MENORES (protection of minors in the field of gender violence)

EN EL AMBITO DE LA VIOLENCIA DE GENERO

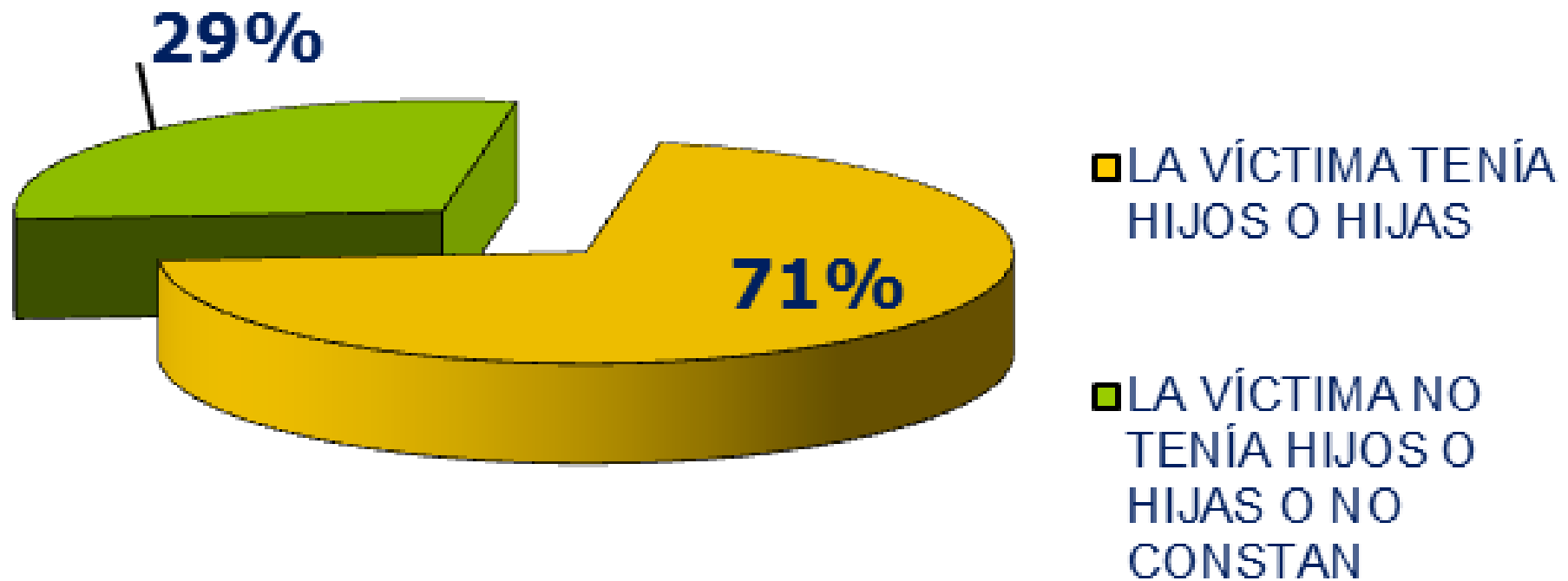

ASESINATOS MENORES (Murdered minors)

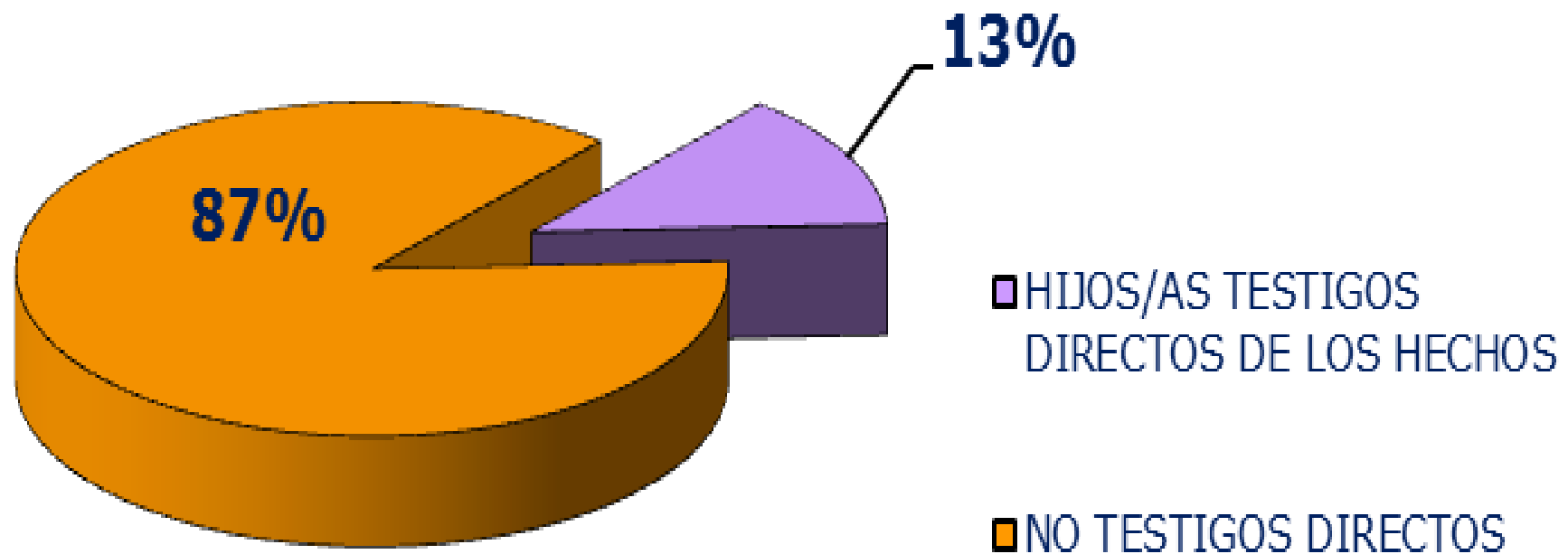
Existence of children

EXISTENCIA HIJOS/AS

Children direct witnesses of the murder

% SENTENCIAS EN QUE SE RECOGE HIJOS/AS TESTIGOS DIRECTOS DE LOS HECHOS

LO 8/21 4 junio

PROTECCIÓN

INFANCIA Y

ADOLESCENCIA

- **Deber de comunicación** de las situaciones de violencia. Se establece un deber genérico de **toda la ciudadanía** de comunicar de forma inmediata a la autoridad la existencia de indicios de violencia sobre niños o adolescentes. Junto a él, un deber de comunicación cualificado para quienes por su cargo, profesión o actividad tienen encomendada la asistencia de menores de edad: **personal cualificado** de los centros sanitarios, escolares, de deporte y ocio, de protección a la infancia y de responsabilidad penal de menores, de acogida, de asilo y atención humanitaria y establecimientos en los que residan habitualmente niños o adolescentes.

544 ter nuevo

- Cuando se dicte una orden de protección con medidas de contenido penal y existieran indicios fundados de que los hijos e hijas menores de edad hubieran **presenciado, sufrido o convivido con la violencia** a la que se refiere el apartado 1 de este artículo, la autoridad judicial, de oficio o a instancia de parte, suspenderá el régimen de visitas, estancia, relación o comunicación del inculpado respecto de los menores que dependan de él.
- No obstante, **a instancia de parte**, la autoridad judicial podrá no acordar la suspensión mediante resolución motivada en el interés superior del menor y previa evaluación de la situación de la relación paternofilial.

CODIGO CIVIL

- Art 94“No procederá el establecimiento de un régimen de visita o estancia, y si existiera se suspenderá, respecto del progenitor que esté **incurso en un proceso penal iniciado por atentar contra la vida, la integridad física, la libertad, la integridad moral o la libertad e indemnidad sexual del otro cónyuge o sus hijos.**
- Tampoco procederá cuando la autoridad judicial advierta, de las alegaciones de las partes y las pruebas practicadas, **la existencia de indicios fundados de violencia doméstica o de género.** No obstante, la autoridad judicial podrá establecer un régimen de visita, comunicación o estancia en resolución motivada en el interés superior del menor

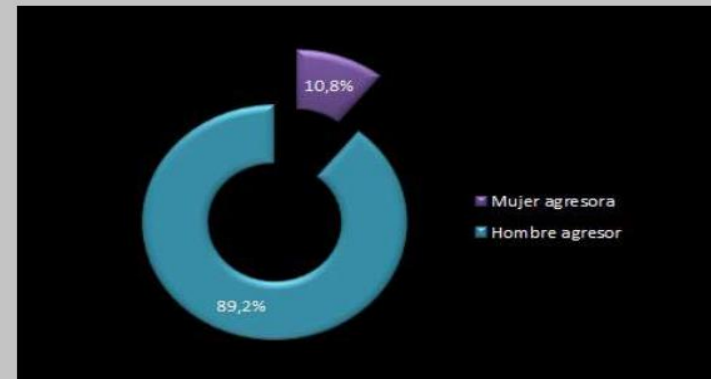
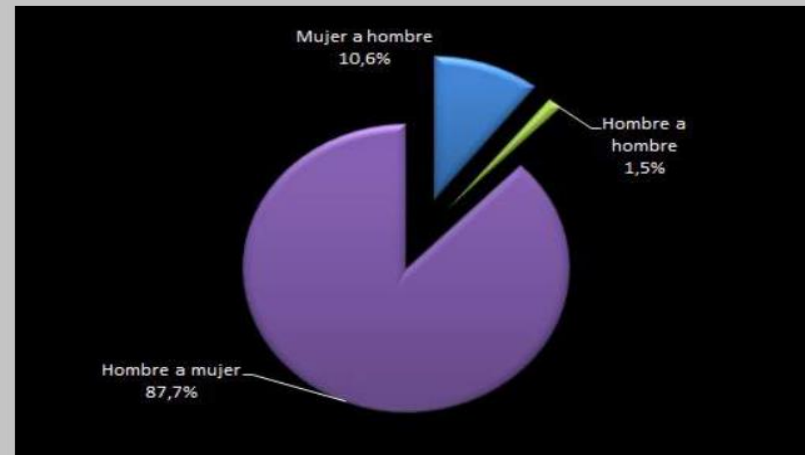

VIOLENCIA DE GÉNERO VS VIOLENCIA DOMÉSTICA (comparison between gender violence and domestic violence)

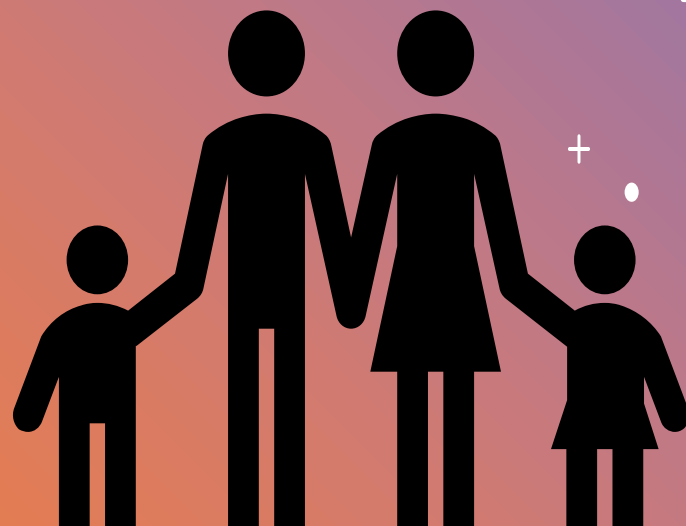
4.7. COMPARATIVA ENTRE VIOLENCIA DE GÉNERO Y VIOLENCIA DOMÉSTICA ÍNTIMA CON RESULTADO DE MUERTE

El siguiente gráfico establece una comparativa incorporando al estudio todos los casos de homicidio o asesinato en el ámbito de la pareja o expareja durante el período 2009-2020. Se agregan al estudio, por tanto, los casos de muerte por violencia de género a efectos de establecer un esquema comparativo entre las diferentes tipologías.

Total muertes ámbito pareja o expareja 2009-2020			
758			
Hombre a mujer	Mujer a hombre	Hombre a hombre	Mujer a mujer
665	80	11	2

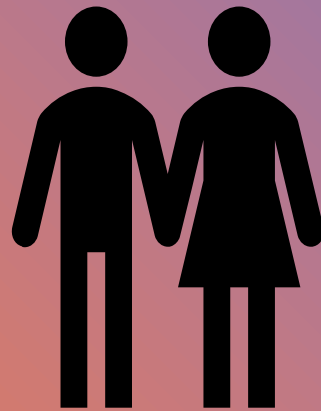
Total homicidios (total homicides)

3.997

3.997 es el número total de homicidios registrados en España entre
2009 y 2020

Homicidios íntimos (intimate homicides)

Del global de 3.997 homicidios, 751 se cometieron en el ámbito de la pareja o expareja

Víctimas ámbito pareja o expareja

(Victims in the area of a couple or ex-partner)

Distribución real de los 751 homicidios íntimos

Hombres: 81 frente a 368 esperables

Mujeres: 670 frente a 383 esperables

Porcentaje del homicidio en pareja sobre el total de homicidios

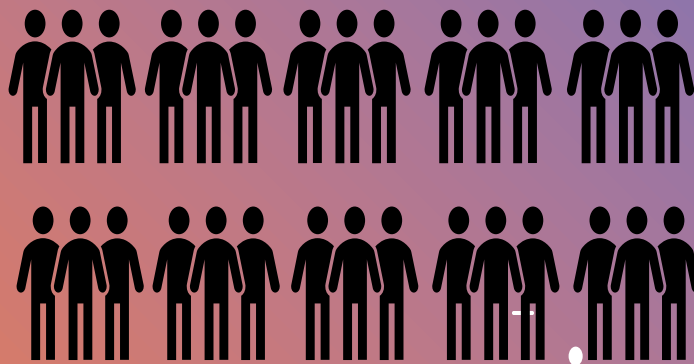
(Percentage of couple homicide over total homicides)

Del total de hombres muertos en casos de homicidio solo el 3,2% lo fue en el ámbito de la pareja

Del total de mujeres muertas en casos de homicidio el 44,6% lo fue en el ámbito de la pareja

Proyección invertida de la proporción de homicidios (Inverted projection of homicide rate)

1.112

48

Si la ratio de mujeres muertas en ámbito pareja (44,6%) se aplicase a los hombres:
1.112 víctimas hombre

o Si la ratio de hombres muertos en ámbito pareja (3,2%) se aplicase a las mujeres:
48 víctimas mujer

Distribución del total de homicidios en el ámbito de la pareja o expareja

(Distribution of total homicides within the partner or ex-partner)

Distribución real de las víctimas de homicidio en ámbito pareja entre 2009 y 2022

Hombres: 92

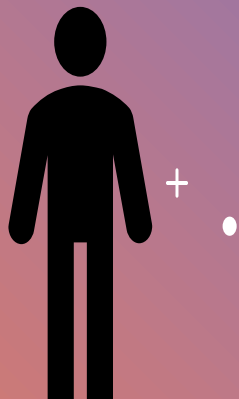
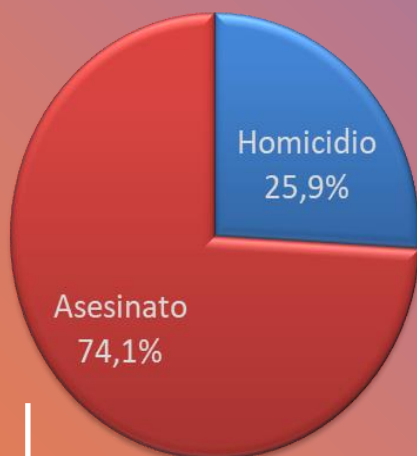
Mujeres: 779

+
•

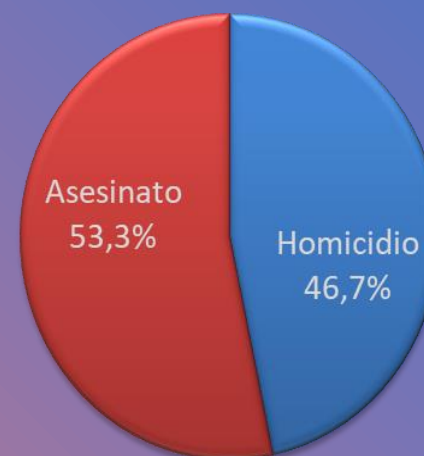
Aspectos
cualitativos

Qualitative aspects

Calificación penal (Type of crime)

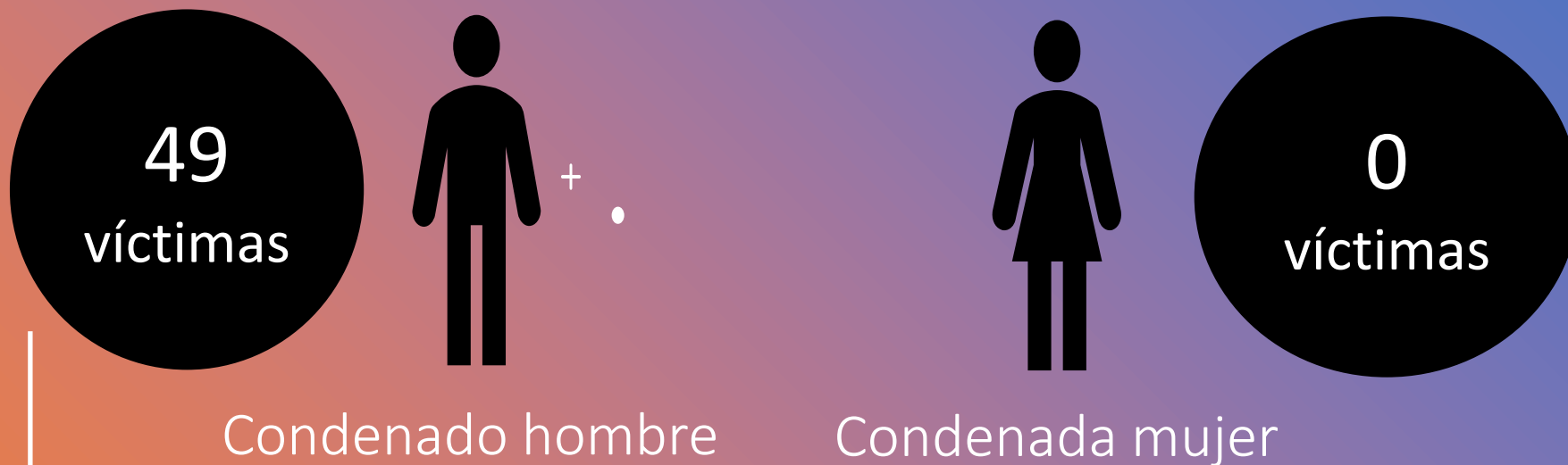
Condenado hombre

Condenada mujer

En las sentencias por muerte en el ámbito de la pareja o expareja los hechos cometidos por hombres son calificados como **asesinato** en el 74,1% de los casos. Solo en un 53,3% en los cometidos por mujeres

Otras víctimas mortales (Other fatalities)

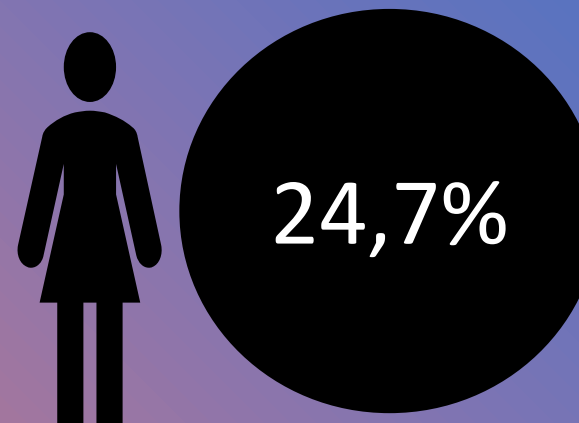
En los homicidios cometidos por hombres en el ámbito de la pareja o expareja (2009-2022) se registraron otras 49 víctimas mortales (familiares o personas relacionadas con la mujer asesinada)

En los homicidios cometidos por mujeres no se ha registrado ninguna víctima colateral

Violencia de respuesta (Response violence)

Cometidos por hombre

Cometidos por mujer

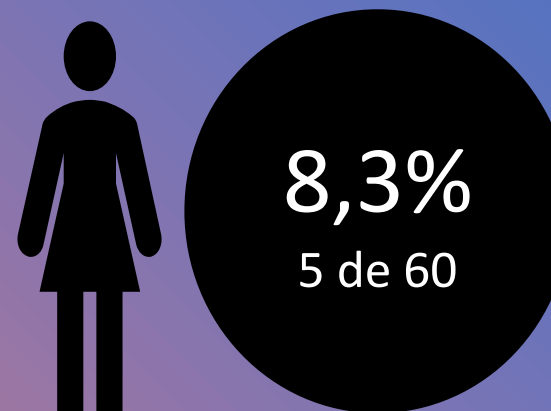
En el 24,7% de los homicidios ámbito pareja causados por mujeres hay constancia de la existencia de amenazas o agresiones previas de la víctima a la causante del homicidio

Solo en el 0,1% (1 de 779 casos) la mujer muerta había amenazado o agredido previamente al hombre

Legítima defensa o miedo insuperable (Self-defense or insurmountable fear)

Condenado hombre

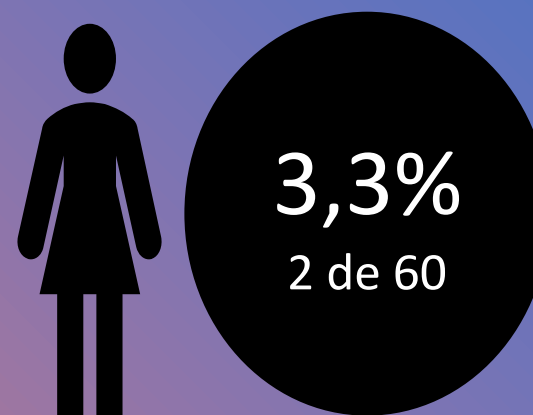
Condenada mujer

Solo en una de 312 sentencias estudiadas en homicidios cometidos por hombres se reconoció la concurrencia de legítima defensa o miedo insuperable
En 5 de las 60 sentencias con condenas a mujeres (8,3%) se apreció la concurrencia

Ensañamiento (cruelty)

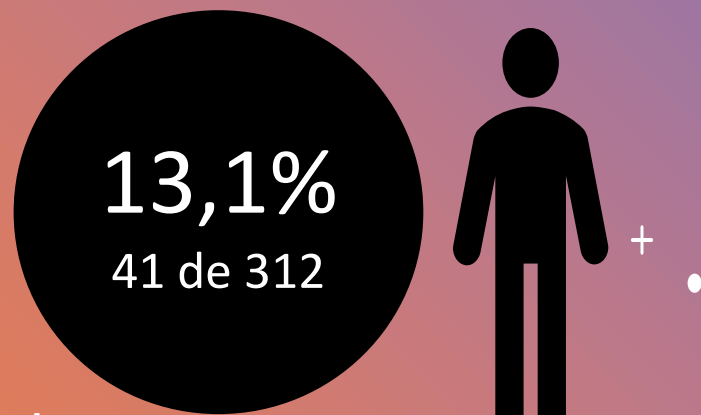
Condenado hombre

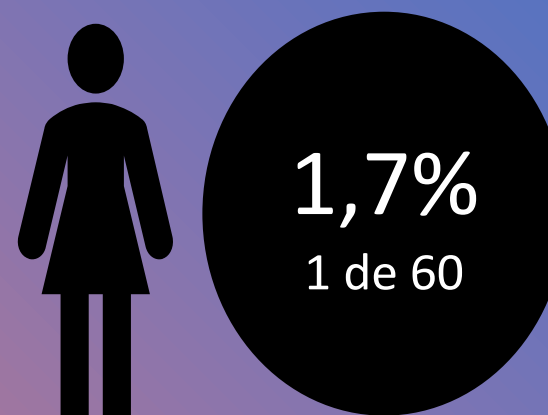
Condenada mujer

En el 20,5% de los homicidios cometidos por hombres la sentencia constata la existencia de ensañamiento
Solo en 2 de las 60 sentencias con condenas a mujeres (3,3%) se apreció ensañamiento

Hijos/as testigos (Witness children)

Condenado hombre

Condenada mujer

En 41 casos (13,1%) de los homicidios cometidos por hombres los hechos se llevan a cabo en presencia de hijos/as menores de la víctima
Solo en una de las 60 sentencias con condenas a mujeres (1,7%) hubo hijos/as testigos

Otros delitos objeto de condena (Other crimes subject to conviction)

Otros delitos cometidos en conexión

Amenazas (art.169-171)
Quebrantamiento (art. 468)
Maltrato habitual (art. 173)
Incendio con peligro para la vida (art. 266)
Asesinato en grado de tentativa (art. 139)
Robo con intimidación (art. 242)
Robo con violencia (art. 244.1)
Lesiones (art. 147 y 148)
Acoso (art. 172 ter)
Vulneración intimidad (art. 197)
Tenencia ilícita de armas (art. 563 y 564)
Agresión sexual (art. 178-179)
Resistencia a la autoridad (art. 556)
Maltrato animal (art. 337)
Allanamiento de morada (art. 202)
Hurto (art. 623)
Detención ilegal (art. 163,1)
Coacciones (art.172.1)

Condenado hombre

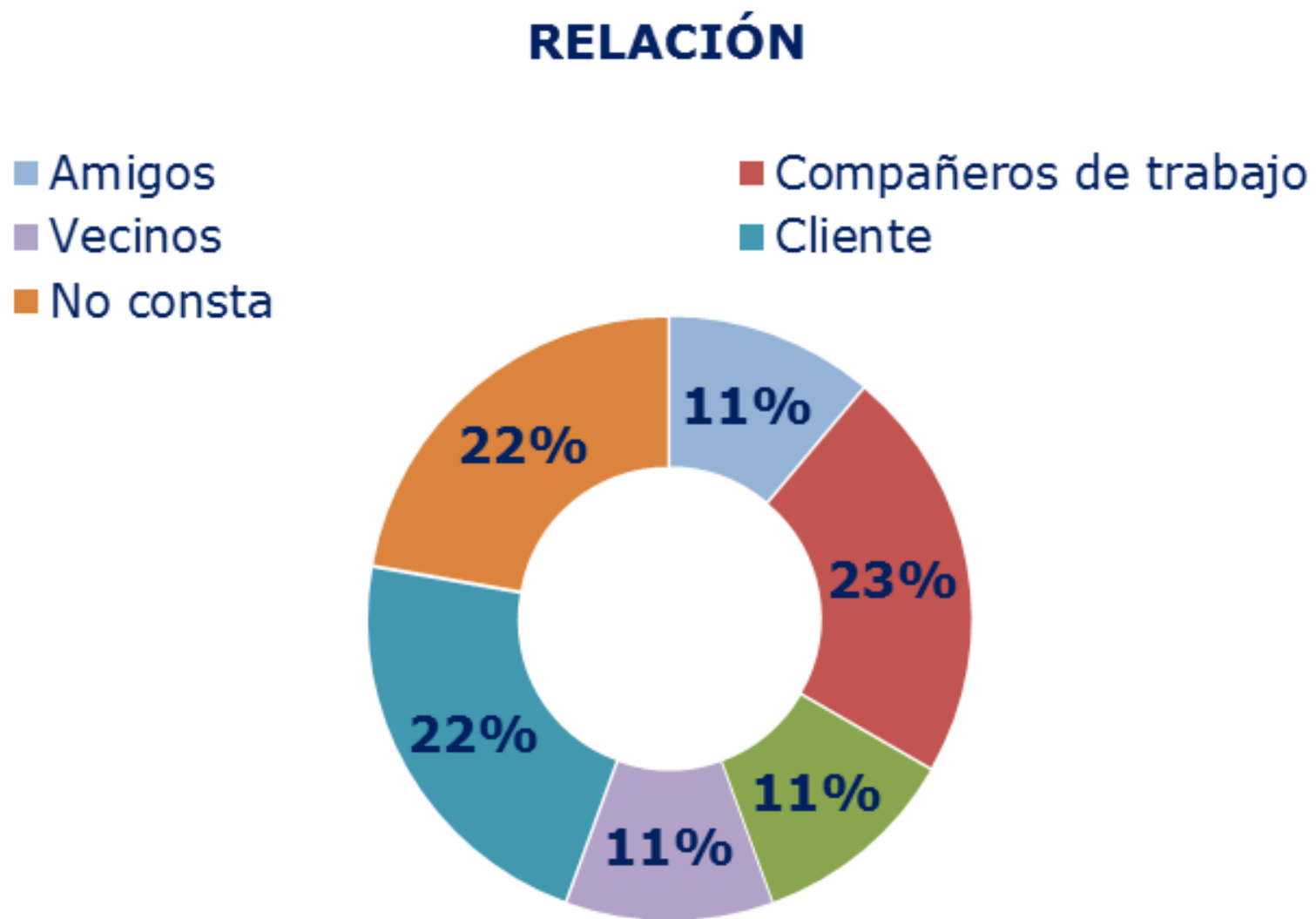
Condenada mujer

Hasta en 62 de las sentencias dictadas entre 2016 y 2020 el hombre condenado comete otros delitos junto con el homicidio o asesinato
En ninguna de las 30 sentencias con condenas a mujeres se registran delitos conexos

ESTUDIO SOBRE SENTENCIAS DE HOMICIDIO Y ASESINATO POR VIOLENCIA DE GÉNERO EN EL MARCO DEL CONVENIO DE ESTAMBUL

**(Study on sentences of homicide and
murder due to gender violence within
the framework of the Istanbul
convention)**

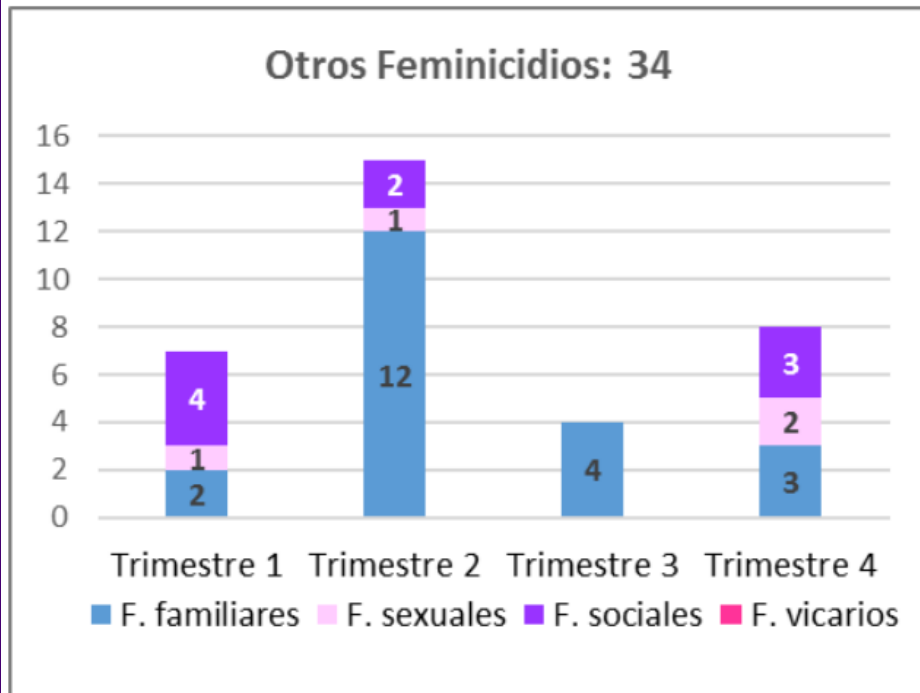
Relationship

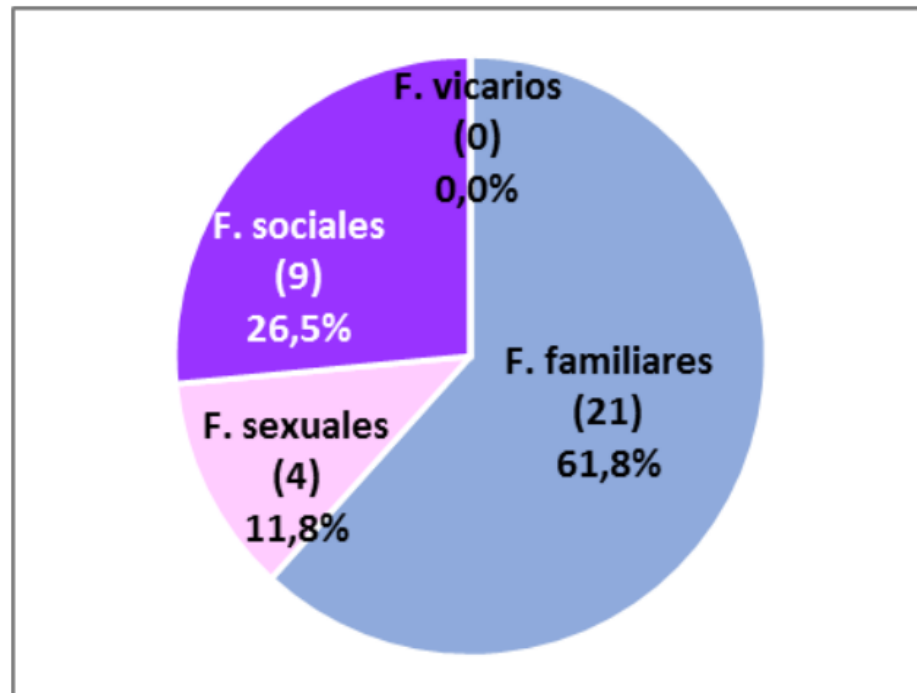
AMPLIACION CONCEPTO VIOLENCIA DE GÉNERO

(expansion of the concept of gender violence)

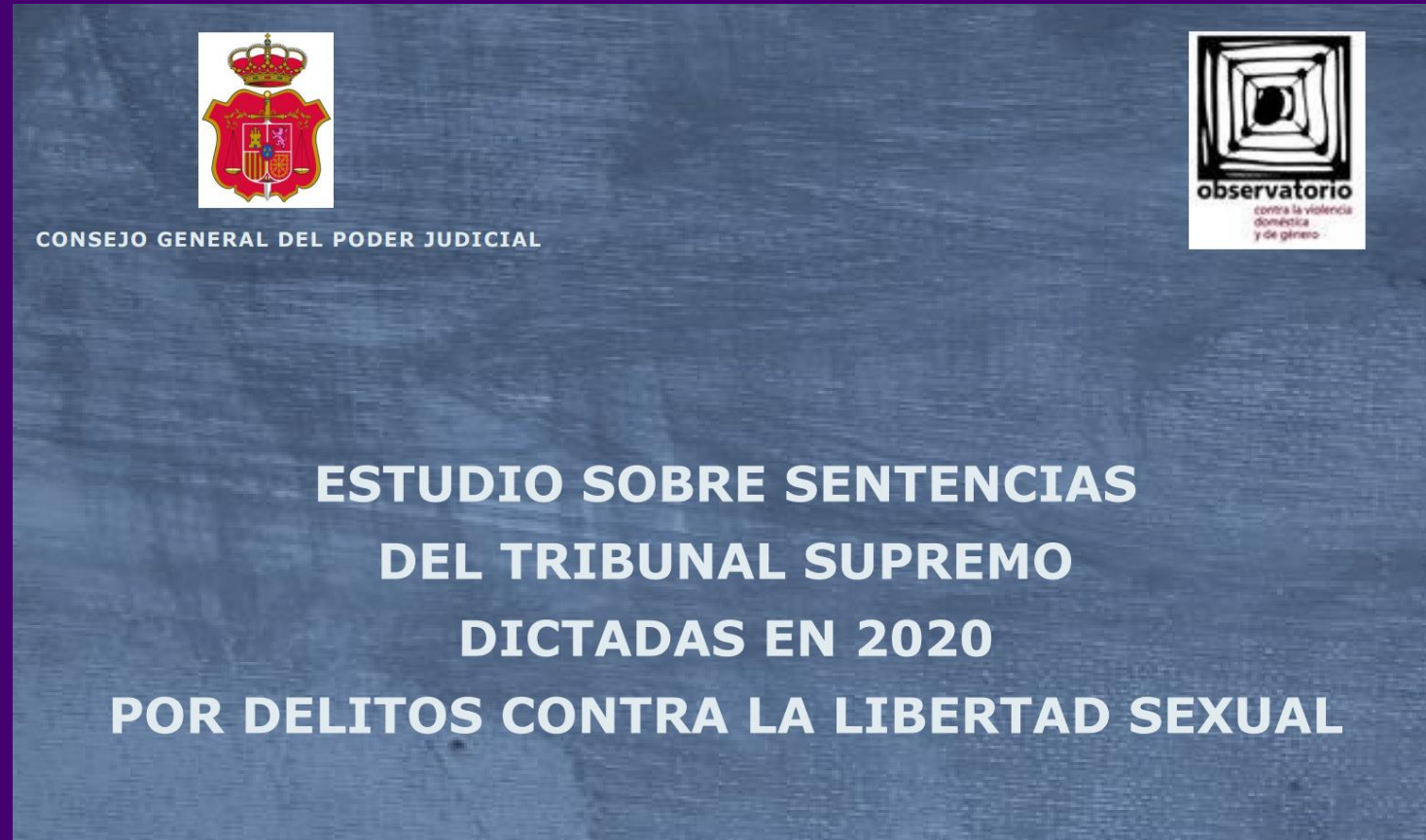
1. Evolución de los feminicidios.

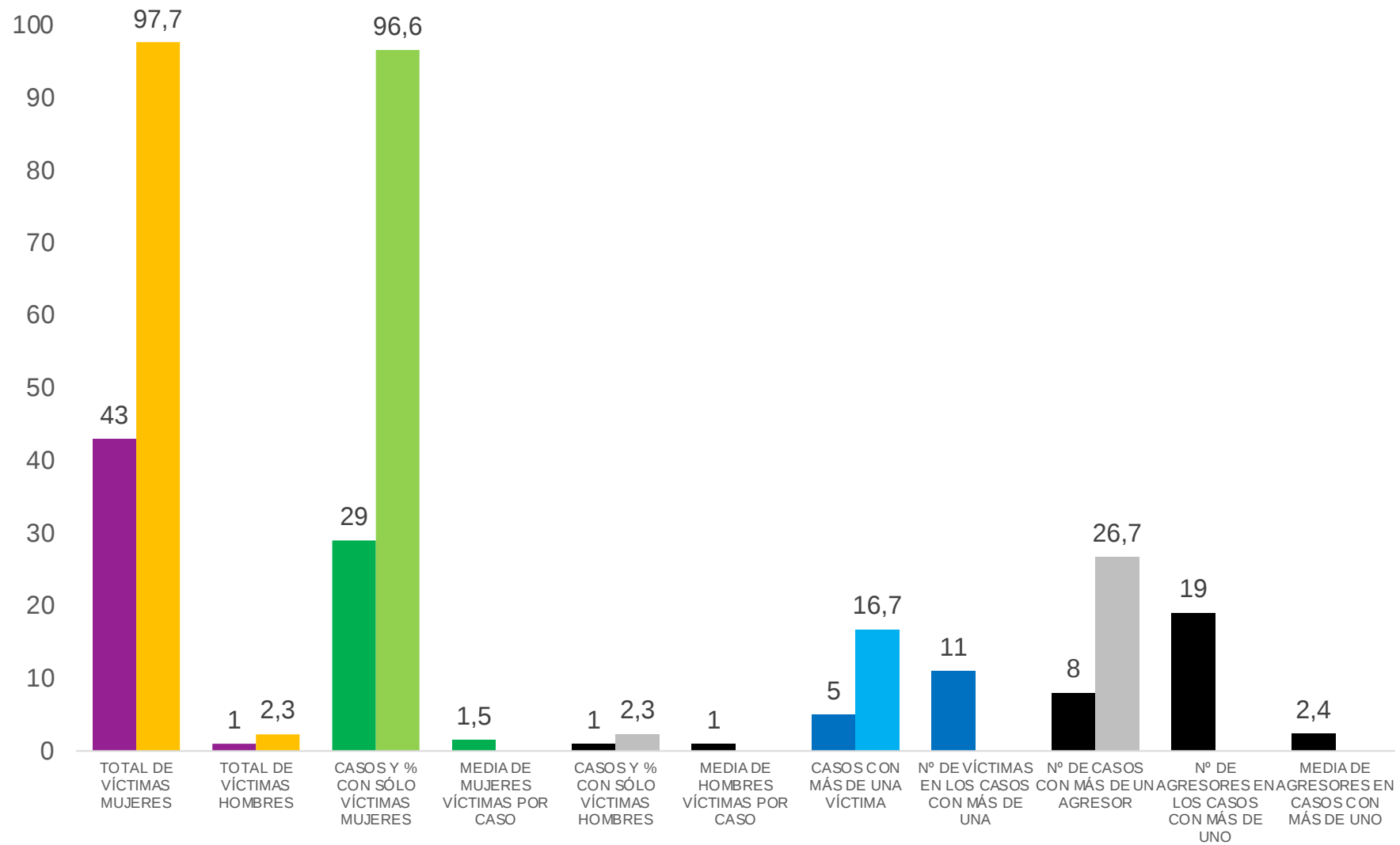

2. Tipos de feminicidios.

Study on Supreme Court sentences handed down in 2020 for crimes against sexual freedom

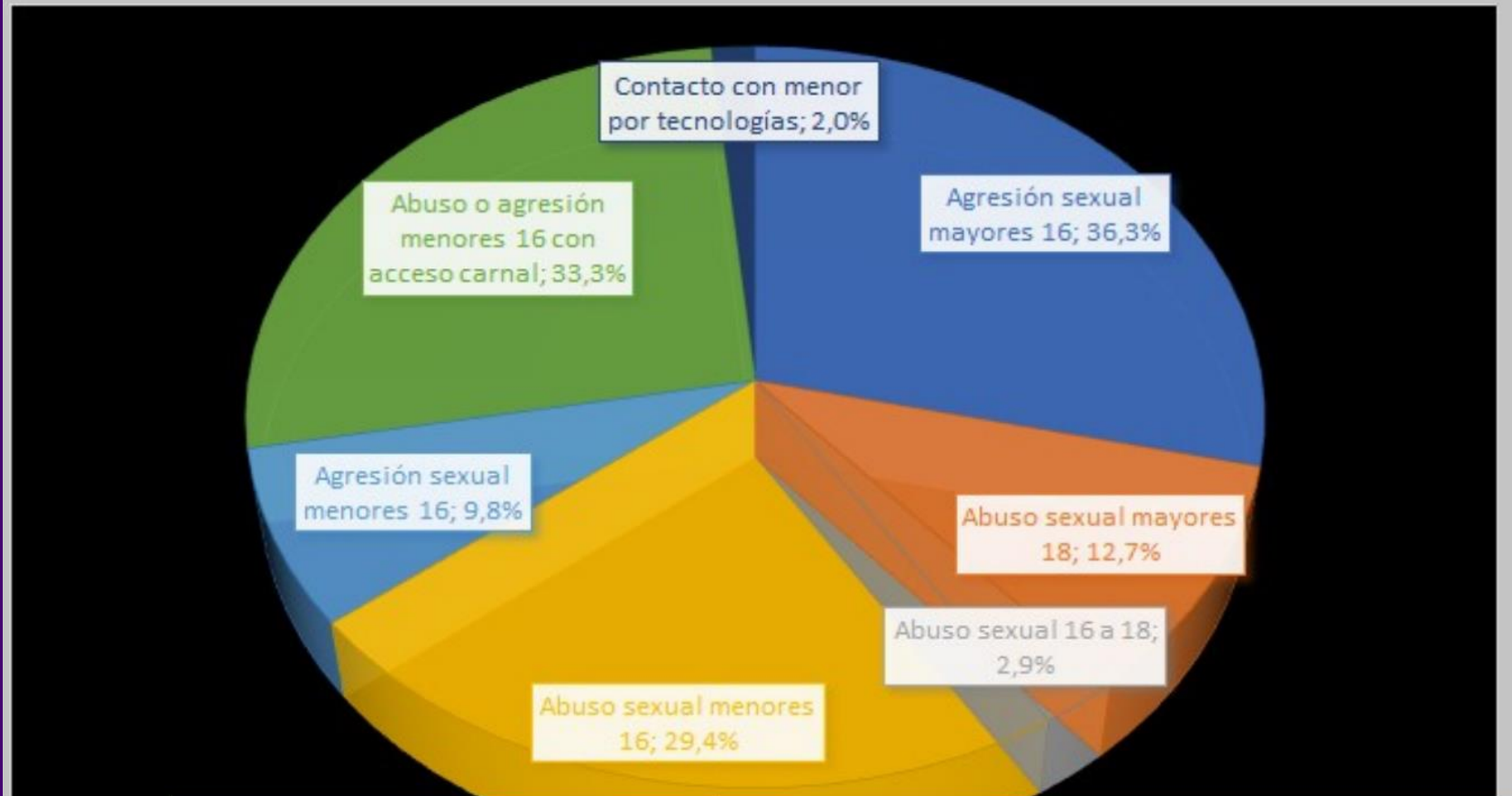

**ELEMENTOS GENERALES RECOGIDOS EN LAS SENTENCIAS SOBRE
VIOLENCIA SEXUAL CONTRA PERSONAS ADULTAS**
(Atendiendo al nº de víctimas y a la disponibilidad de la información en la sentencia)

VIOLENCIA SEXUAL SOBRE PERSONAS ADULTAS

DELITOS OBJETO DE CONDENA	
Agresión sexual (178 y 179) con o sin agravantes del 180	37
Abuso sexual (181) (a mayores de 18)	13
Abuso sexual (182) (de 16 a 18 años)	3
Abuso sexual a menores de 16 (183.1)	30
Agresión sexual a menores de 16 (183.2)	10
Abuso o agresión sexual a menores de 16 con acceso carnal (183.3)	34
Determinación a menor a participar en actos sexuales (183 bis)	0
Contacto con menor por tecnologías para contacto sexual (183 ter).	2

Integración informática de sistemas de datos (Computer integration of data systems)

¿CUAL ES EL OBJETIVO DE VALORAR EL RIESGO?

WHAT IS THE PURPOSE OF ASSESSING RISK?

LA PREVENCIÓN DE NUEVOS HECHOS

El objetivo de la valoración de riesgo es observar cuándo los factores o circunstancias explican por sí mismos objetivamente y sin necesidad de otros requisitos la aparición de nueva violencia.

MANDATO LEGAL (Mandate by Law)

Art. 51. CONVENIO ESTAMBUL 1. Las autoridades deberán valorar **en todas las fases de la investigación** la gravedad de la situación y del riesgo de reincidencia de la violencia a fin de garantizar la coordinación de la seguridad y el apoyo.

Art. 19 ESTATUTO DE LA VICTIMA **evaluación individual de las necesidades y el perfil de cada víctima,** teniendo en cuenta:

Sus características personales.

- La naturaleza del delito.
- Las circunstancias y consecuencias del delito.

Art. 544 LECRIMINAL.-
Concurrencia de los presupuestos para la adopción de la Orden de Protección:

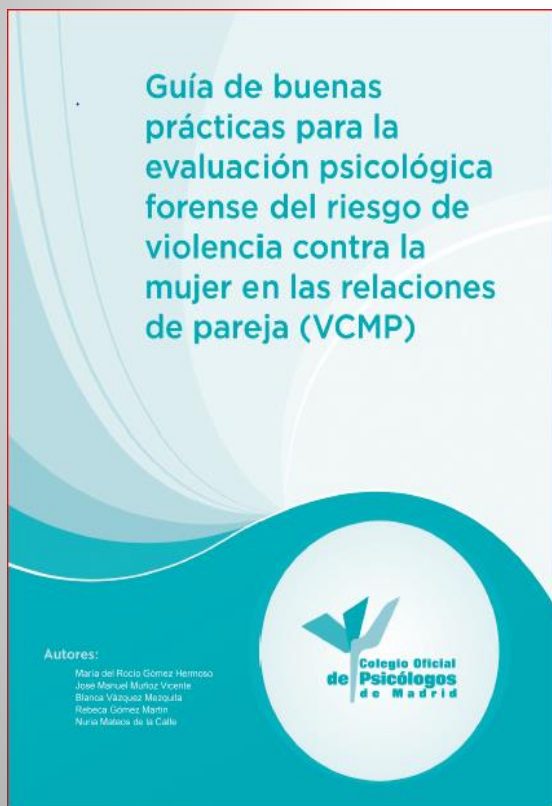
- *Indicios fundados de la comisión de un delito o falta contra la vida, integridad física o moral, libertad sexual, libertad o seguridad de alguna de las personas mencionadas en el art. 173.2 CP.
- *Situación de riesgo objetiva para la víctima que requiera la adopción de alguna de las medidas de protección reguladas en dicho artículo.

LO 1/04

de 28 de diciembre de
Medidas de Protección
Integral contra la
Violencia de Género.

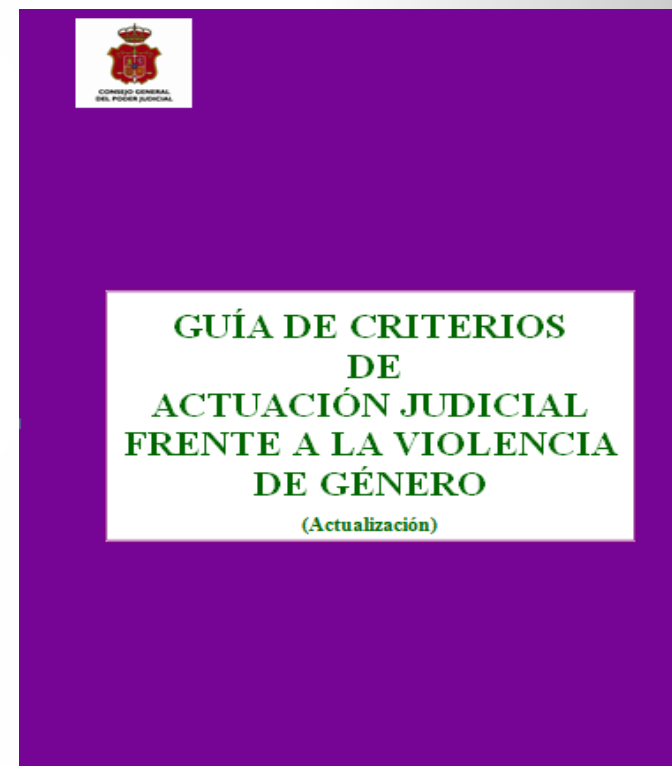
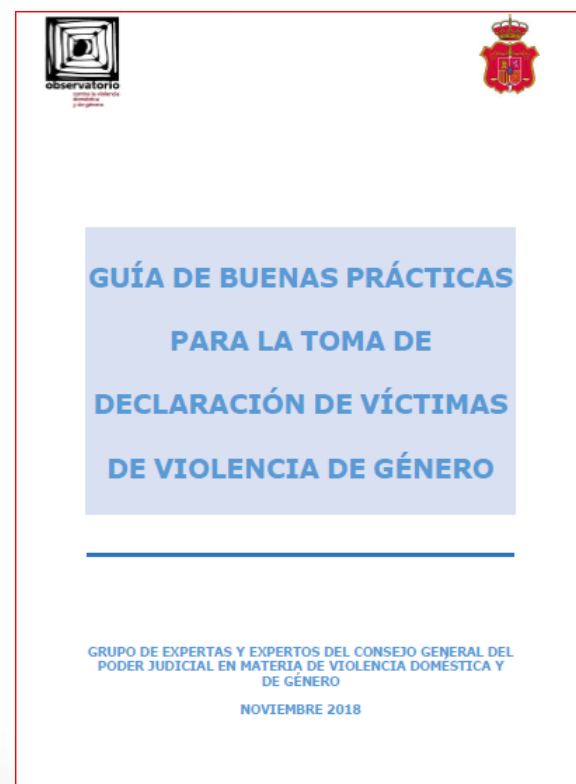
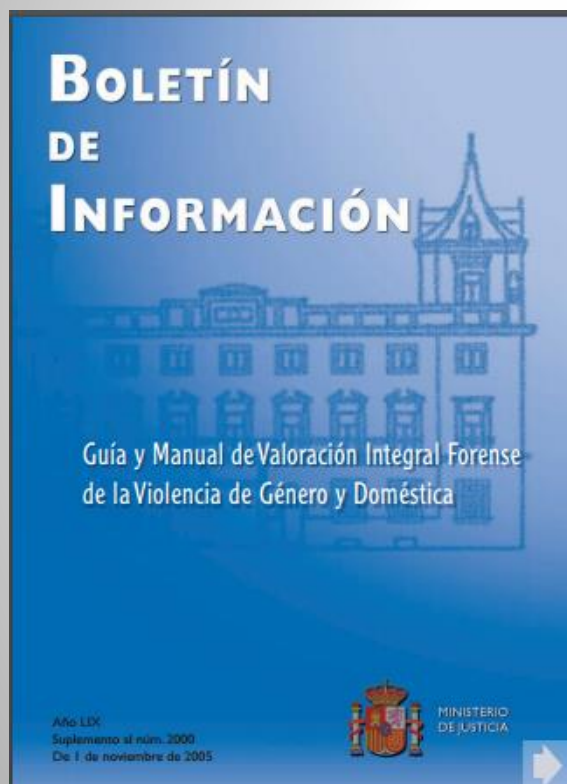
**MEDIDAS DEL PACTO
DE ESTADO CONTRA
LA VIOLENCIA DE
GENERO**

MEDIOS Y HERRAMIENTAS PARA VALORAR EL RIESGO (means and tools to assess risk)

MEDIOS Y HERRAMIENTAS PARA VALORAR EL RIESGO (means and tools to assess risk)

LA ESPECIALIZACIÓN BASE DEL ÉXITO

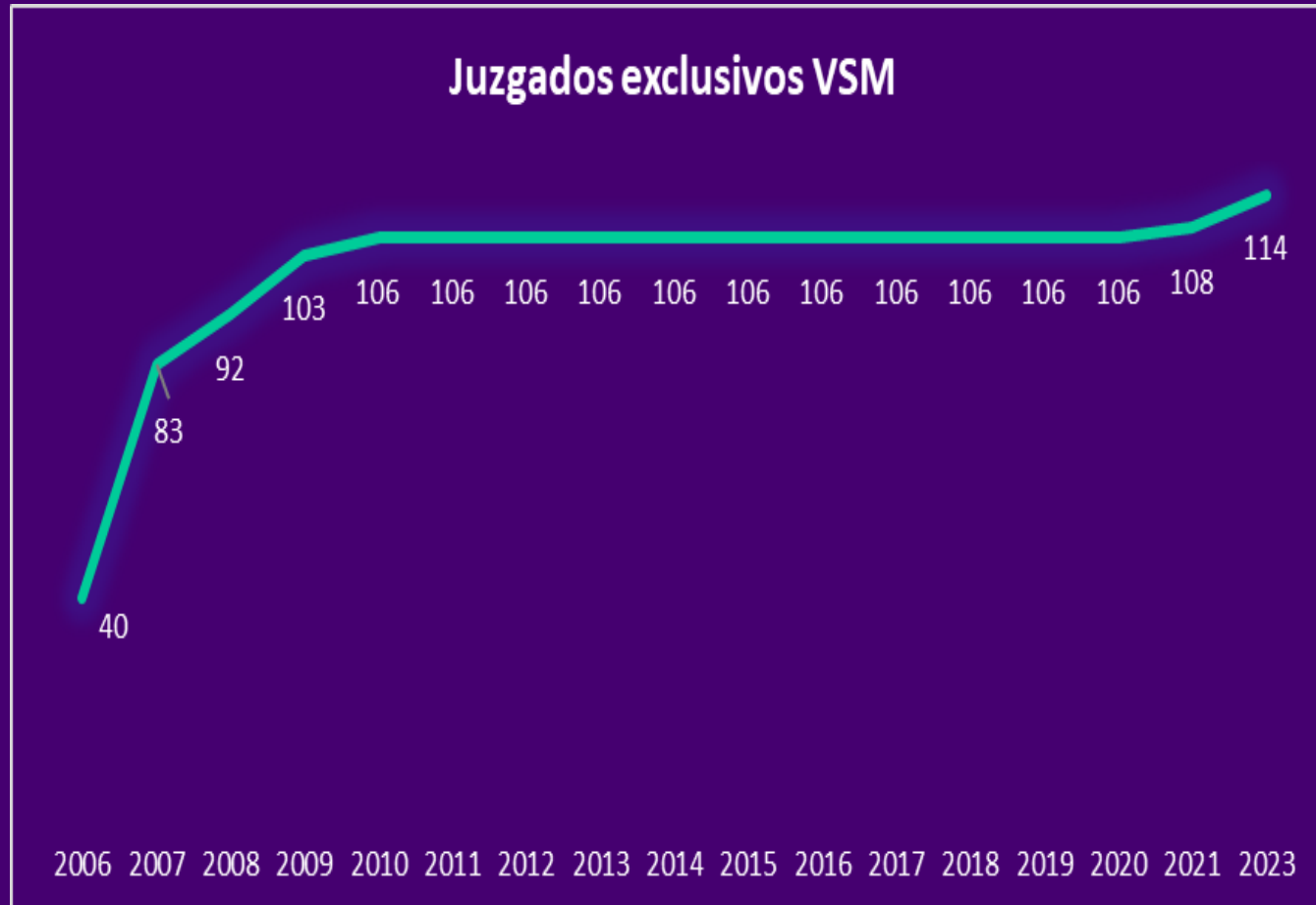
**(The specialization as the
basis of success)**

**CONSEJO GENERAL DEL PODER
JUDICIAL**

JUZGADOS DE VIOLENCIA SOBRE LA MUJER

(COURTS OF VIOLENCE AGAINST WOMEN)

114
Juzgados
exclusivos

350
Juzgados
compatibles

32
Juzgados
Penales
especializados

Mujeres con acceso a Juzgados exclusivos (Women with access to exclusive courts)

- REAGRUPACIÓN DE PARTIDOS JUDICIALES
- MUJERES CON ACCESO A JUZGADOS EXCLUSIVOS
- ATENCIÓN INTEGRAL ESPECIALIZADA: Juzgados, Fiscalía, equipos psicosociales, forense, Oficinas de atención a la víctima,...

58,6%

OPERATION KVINNOFRID

www.operationkvinnofrid.se

Människohandel & prostitution

VEM ÄR JAG?

- 29 år
- Polis i fem år
- Jobbat med människohandelsfrågan i fyra år.

ÄMNEN

- Lagstiftningen
- Brottens omfattning
- Möten med potentiella brottsoffer
- Tillfälligt uppehållstillstånd

LAGSTIFTNING

- Människohandel BrB 4:1 a §
- Människoexploatering BrB 4:1 b §
- Koppleri BrB 6:12 §
- Utnyttjande av barn genom köp av sexuell handling 6:9 §
- Köp av sexuell tjänst 6:11 §

BROTTSBALKEN 4 KAP

- Människohandel 1a§
 1. olaga tvång,
 2. vilseledande,
 3. utnyttjande av någons utsatta belägenhet som allvarligt begränsar personens alternativ, eller
 4. annat sådant otillbörligt medel om det allvarligt begränsar personens alternativ rekryterar, transporterar, överför, inhyser eller tar emot en person i syfte att han eller hon ska exploateras för sexuella ändamål, avlägsnande av organ, krigstjänst, tvångsarbete eller annan verksamhet i en situation som innebär nödläge för den utsatte, döms för **människohandel till fängelse i lägst två och högst tio år**.

Den som begår en gärning som avses i första stycket mot **en person som inte har fyllt arton år döms för människohandel även om inte något sådant otillbörligt medel som anges där har använts**. Detta gäller även om den som begår en sådan gärning inte haft uppsåt till men varit oaktsam beträffande omständigheten att den andra personen inte fyllt arton år.

BROTTSBALKEN 4 KAP

Människohandel BrB 4 kap 1a §

EXPLOATERINGSSYFTE:
Sexuell exploatering,
ta organ, krigstjänst,
tvångsarbete,
verksamhet i nödläge
för utsatte

HANDELSÅTGÄRD:
Rekrytera, transportera,
överföra, inhysa, ta emot en
person

**OTILLBÖRLIGT
MEDEL:**

Olaga tvång, vilseledande,
utnyttjande av utsatt
belägenhet (som allvarligt
begränsar personens
alternativ), annat
otillbörligt medel (som
allvarligt begränsar
personens alternativ),

Fullbordat brott

1. (Direkt) Syfte finns att exploatera
2. Otillbörligt medel används
3. För att kunna genomföra handelsåtgärden
4. (Orsakssamband mellan OM & HÅ)

Polisen

Informationsklass Ej klassad

2023-06-08

BROTTSBALKEN 4 KAP

- Människoexploatering 1b§
Den som, i annat fall än som avses i 1 eller 1 a §, genom **olaga tvång, vilseledande eller utnyttjande av någons beroendeställning, skyddslöshet eller svåra situation - exploaterar en person i tvångsarbete, arbete under uppenbart orimliga villkor eller tiggeri**, döms för **människoexploatering till fängelse i högst fyra år**. Den som begår en gärning som avses i första stycket mot **en person som inte har fyllt arton år döms till ansvar även om det inte förekommit något olaga tvång, vilseledande eller utnyttjande av någons beroendeställning, skyddslöshet eller svåra situation**. Detta gäller även om den som begår en sådan gärning inte haft uppsåt till men varit oaktsam beträffande omständigheten att den andra personen inte fyllt arton år.

BROTTSBALKEN 6 KAP

- **6:11 §** Den som, i annat fall än som avses förut i detta kapitel, **skaffar sig en tillfällig sexuell förbindelse mot ersättning**, döms för **köp av sexuell tjänst till fängelse i högst ett år**.
- Vad som sägs i första stycket gäller även om ersättningen har utlovats eller getts av någon annan. *Lag (2011:517)*.
- **6:12 §** Den som **främjar eller på ett otillbörligt sätt ekonomiskt utnyttjar att en person har tillfälliga sexuella förbindelser mot ersättning**, döms för **koppleri till fängelse i högst fyra år**.

BROTTSBALKEN 6 KAP

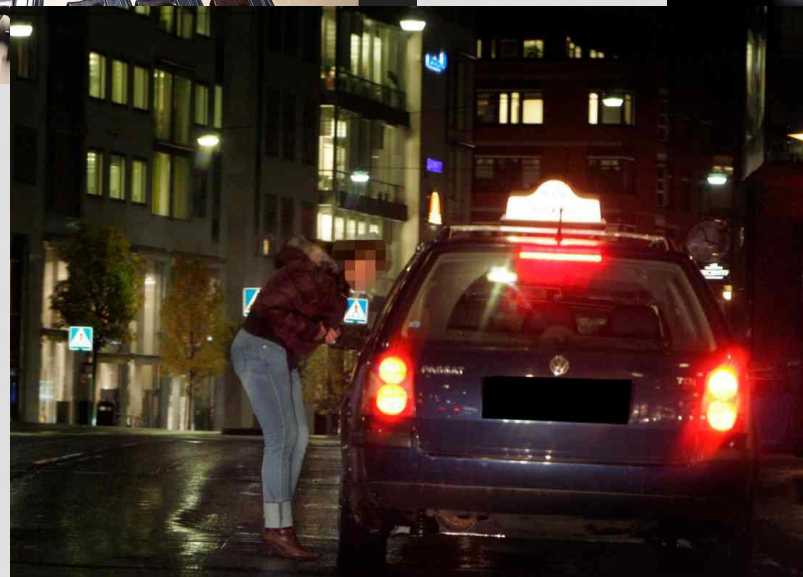

- **9 §** Den som, i annat fall än som avses förut i detta kapitel, **förmår ett barn som inte fyllt arton år att mot ersättning företa eller tåla en sexuell handling**, döms för **utnyttjande av barn genom köp av sexuell handling till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år**.
- Om brottet är mindre grovt, döms till fängelse i högst ett år.
- Vad som sägs i första och andra styckena gäller även om ersättningen har utlovats eller getts av någon annan.
Lag (2022:1043).

GROV ORGANISERAD BROTTLIGHET?

- Vapen, knark, människor

Polisen

Människohandel för sexuella ändamål drivs av efterfrågan. Efterfrågan på att få köpa en annan människas kropp och göra vad man vill med den är roten till att denna fasansfulla verklighet existerar. Människohandel är den mest lönsamma formen av organiserad brottslighet, vid sidan av vapen och narkotika.

MÖTEN MED POTENTIELLA BROTTSOFFER

- "Elise, Lola & Jenny"
- "Lilly och Louis"
- "Stella"
- "Levi"

TILLVÄGAGÅNGSSÄTT

- Personerna reser själva eller i grupp.
- Hierarki
 - En eller flera hallickar/kopplare som transporterar dem med bil eller tåg till olika städer.
- "Vanligt" jobb:
 - 10-30 män i veckan
 - Runt 1500 kronor för en halvtimme
 - Du får behålla cirka 20% som du måste betala för att överleva – cirka 50-100 kronor som kan sparas per kund

TILLFÄLLIGT UPPEHÅLLSTILLSTÅND (TUT) FÖR BROTTSOFFER

- Reglerat i Utlänningslagen 5:15 §
- "Ett tidsbegränsat uppehållstillstånd om minst sex månader **ska** ges till en utlänning som vistas här, om
 1. det behövs för att förundersökning eller huvudförhandling i brottmål ska kunna genomföras,
 2. utlänningen klart visat sin **vilja att samarbeta** med de brottsutredande myndigheterna,
 3. utlänningen **brutit alla förbindelser** med de personer som är misstänkta för brott som förundersökningen avser, och
 4. hänsyn till den allmänna ordningen och säkerheten inte talar emot att tillstånd beviljas."

TILLFÄLLIGT UPPEHÅLLSTILLSTÅND (TUT) FÖR BROTTSOFFER

- Betänketid – 30 dagar
Ansöks av förundersökningsledare eller socialnämnd
- Sex månader (minst)
Ansöks av förundersökningsledare
Motkrav finns
- Kan återkallas

KONTAKTUPPGIFTER

Polisens människohandelssektion, Stockholm

manniskohandel.stockholm@polisen.se

010-563 80 51

Förundersökningsledare Jannicke Horgen

jannicke.horgen@polisen.se

076-127 68 17

Operativa gruppen, Nicole Larsson

nicole.larsson@polisen.se

072-227 31 25

OPERATION KVINNOFRID

www.operationkvinnofrid.se

OPERATION
KVINNOFRID

Åter klockan 13.00

LUNCH

OPERATION KVINNOFRID

www.operationkvinnofrid.se

OPERATION
KVINNOFRID

PÅ GÅNG INOM OPERATION KVINNOFRID

OPERATION KVINNOFRID

www.operationkvinnofrid.se

OPERATION
KVINNOFRID

VILKET SKYDD OCH STÖD KAN SOCIALTJÄNST OCH POLIS ERBJUDA BROTTSOFFER FÖR VÅLD I NÄRA RELATION?

Sandra Sarin, samordnare & gruppledare våld i nära relationer Nacka socialtjänst

Christer Tessmann, Kommissarie/Gruppchef beredningsgruppen RUE/Bops region
Stockholm

SOCIALTJÄNSTEN NACKA

MÅLGRUPP

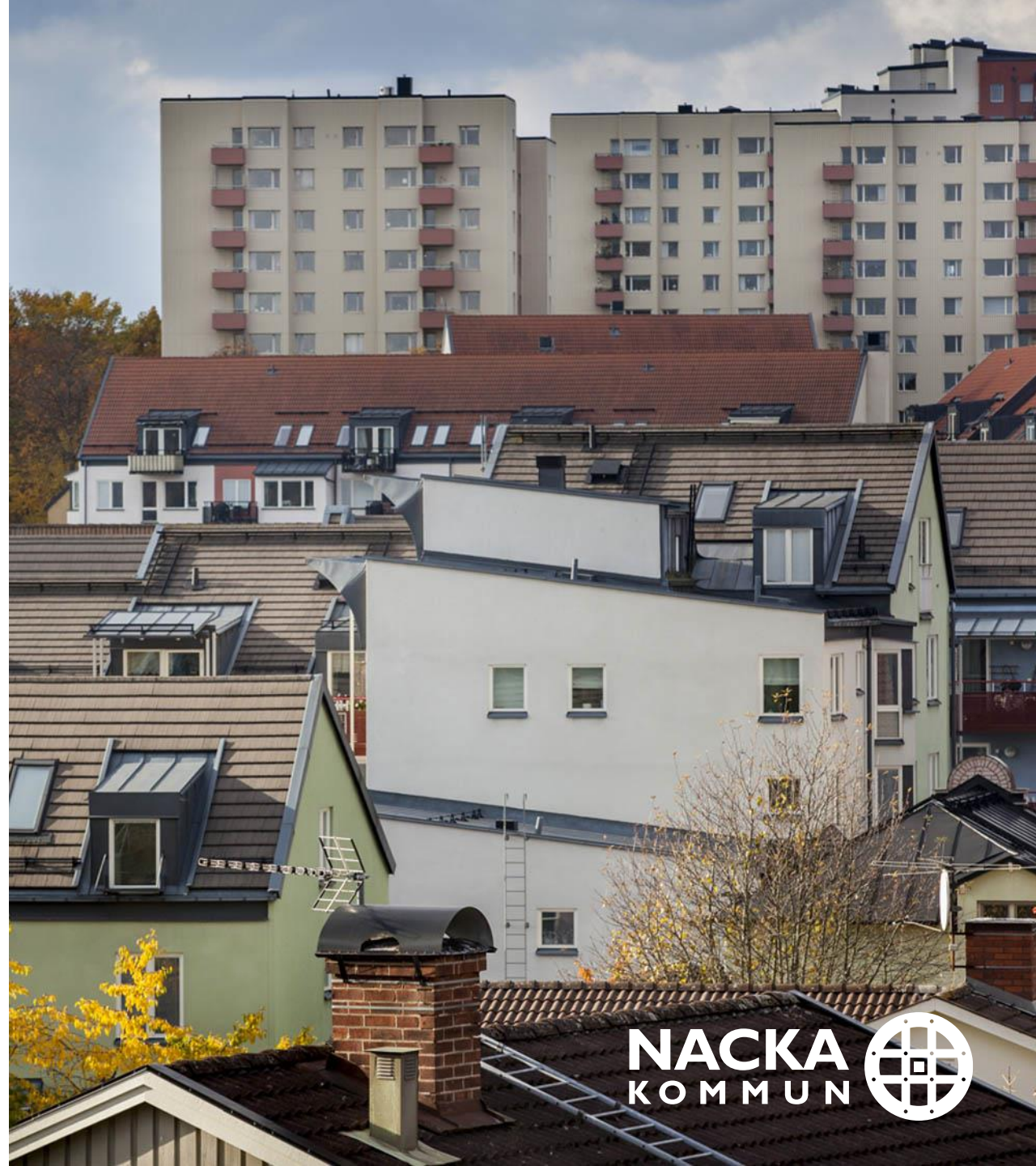
- Vuxna över 18 år
- Utsatta för våld i nära relationer & hedersrelaterat förtryck och våld
- Frivilliga insatser
- Ej avhoppare men...
 - Vuxna utsatta för VINR i en gängkriminell kontext

HUR BLIR MAN AKTUELL?

- Genom att ansöka direkt till socialtjänsten
- Genom orosanmälan (ibland på den vuxne men oftast utifrån barnen)
- Genom att en kollega misstänker våld

ÅTGÄRDER/INSATSER

- Stöd- och motivationssamtal
- Kvalificerade kontaktpersoner
- Stöd socialsekreterare
- Tillfälligt boende
- Skyddat boende

UTMANINGAR

- Inte bara våld i nära relationer eller hedersrelaterat förtryck och våld
- Våldsutsatta i en kriminell kontext
- Bostadssituationen
- Vårdnadstvister & andra rättsprocesser
- Lång handläggningstid både vad gäller brott i nära relationer och barnfridsbrott

Brottsoffer och personsäkerhet

Polisregion Stockholm

Mål och målgrupp

”Tillsammans, engagerat och effektivt säkrar vi rättsprocessen samt avhopp från den kriminella miljön”

- Broddsutsatta
- Vittnen
- Avhoppare

Hur blir man aktuell?

- Brottanmälning
- Begäran från utredare till Bops
- ✓ Förmå vittnen och brottsoffer som bedöms ha en hög konkret hotbild att orka och våga vittna, anmäla brott och fullfölja rättsprocessen genom att genomföra riskbedömningar av den faktiska hotbilden och utifrån den öka tryggheten och säkerheten för vittnen, brottsoffer och deras anhöriga.
- ✓ Förmedla ärenden till stödorganisationer och socialtjänst (Stödcentrum, Kvinnojour, BOJ etc)
- ✓ Samverkan med andra myndigheter, kommuner och organisationer är avgörande för att klara av uppdraget

Åtgärder/insatser

- Alla åtgärder utgår från en hot och riskbedömning

Hot:

En aktörs avsikt att utföra ett angrepp mot en hotad person samt den aktuella aktörens förmåga att realisera detta.

Risk:

En kvalitativ bedömning av hur troligt det är att ett identifierat hot verkställs.

- Säkerhetssamtal
- Larmtelefon
- Sekretessmarkering
- Placering av skyddsperson
- Särskilt personsäkerhetsarbete
- Personskydd
- Riskreducerande insatser – samtal med hotaktören

Utmaningar

- Stöd genom psykiatri och sjukvården
- Brist på boenden
- Missbruk och psykisk ohälsa
- Ansvarsfördelning polis och socialtjänst
- Lindra viktiminiseringsprocesserna
- Motivering och coachningsarbetet

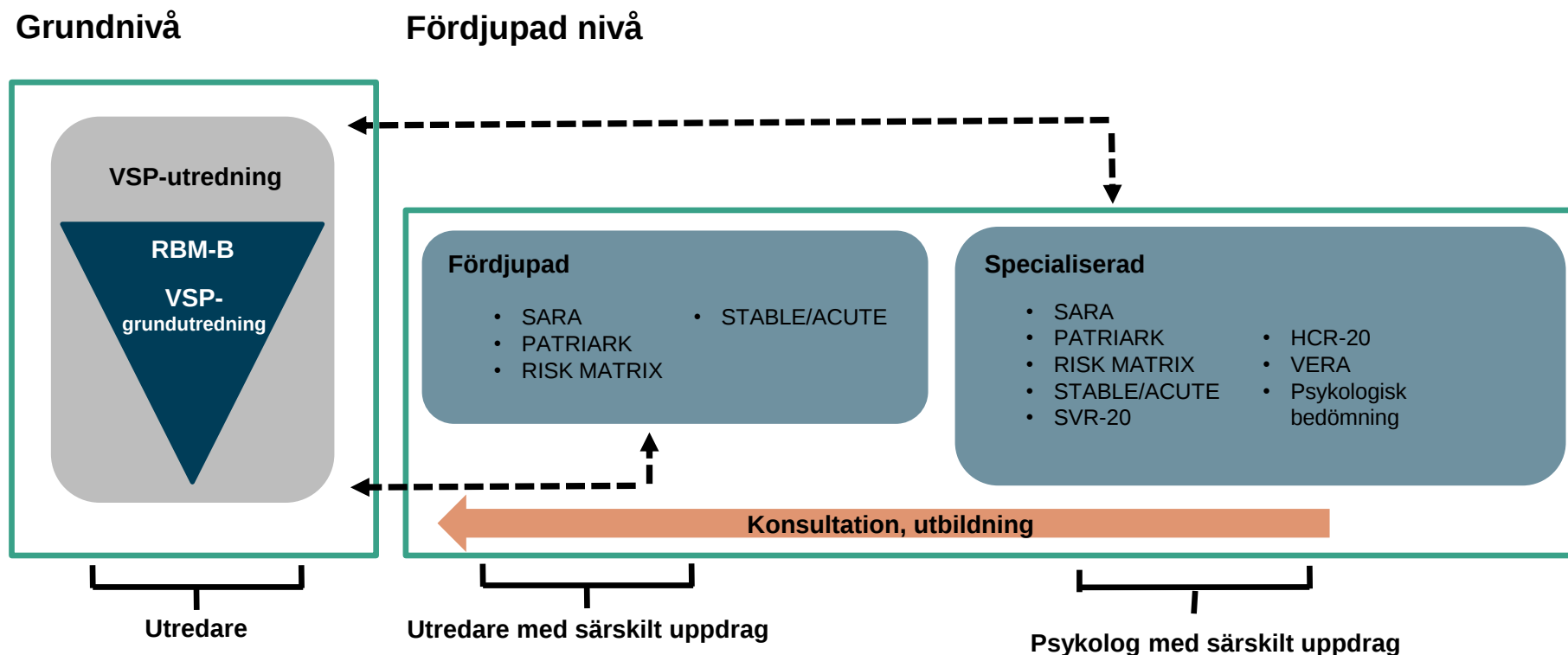
OPERATION KVINNOFRID

www.operationkvinnofrid.se

Risk- och behovsbedömning av män dömda för partnervåld

Malin Ericson, Leg. psykolog, Specialist i forensisk psykologi
Sofia Bermås, Leg. psykolog, Specialist i forensisk psykologi

Riskbedömningar – tre nivåer

Grundnivå: oftast tillräckligt underlag för verkställighetsplanering och beslut

Fördjupad nivå: om grundnivå inte är tillräcklig för att bedöma risk-, behov- och/eller mottaglighet.

FARK

- **Riskbedömning**
- **32 §** Vid beslut om vilka särskilda villkor som ska gälla för verkställigheten ska särskilt beaktas risken för att den intagne under verkställigheten
 - 1. rymmer eller fritas från anstalt,
 - 2. begår brott,
 - 3. använder hot eller våld, eller
 - 4. gör sig skyldig till annan allvarlig misskötsamhet.
- **33 §** Vid bedömningen av de risker som anges i 32 § ska särskilt beaktas
 - 1. karaktären och omfattningen av den intagnes tidigare och aktuella brottslighet,
 - 2. utfallet av tidigare och pågående verkställighet,
 - 3. strafftidens längd och återstående verkställighetstid,
 - 4. om den intagne ska utvisas eller avvisas efter frigivning eller saknar anknytning till riket,
 - 5. om den intagne är medlem i eller har annan koppling till ett kriminellt nätverk eller grov organiserad brottslighet, och
 - 6. den intagnes personliga förhållanden, såsom missbruk eller psykisk ohälsa.

Specialiserad Riskbedömning- innehåll

- Fokus på individspecifika riskfaktorer så som allvarlig psykisk ohälsa, neuropsykiatrisk problematik, personlighetsfungerande och hur dessa samvarierar och påverkar funktionsnivå, risk och mottaglighet
- = Specifik riskprofil, trigger, behov, behandling, placering
- Olika riskbedömningsinstrument anpassat till brottets karaktär
- Riskscenario under och efter verkställigheten
- Riskhantering- behandling, säkerhet & förhållningssätt

Underlag för Riskbedömningen

- Aktuell dom (gärningsbeskrivning)
- Förundersökningsprotokoll
- Tidigare domar (mönster i kriminaliteten)
- Verkställighetsdata (anpassning inom institution, KVR)
- Personutredningar (social anpassning)
- Belastningsregister / Misstankeregister
- Yttranden från Frivården
- Läkarintyg enligt 7 § personutredningslagen
- Rättspsykiatriskt utlåtande
- Referenter (åklagare, polis, KV UND m.m)
- Avdelningsobservationer
- Självskattningsformulär: SCID-II/PID-5, WURS, RAADS & DSM-5

Faktorerna i SARA V3

Typ av partnervåld: En historia av...	Riskfaktorer hos gärningspersonen: Problem med...	Sårbarhetsfaktorer hos offret: Problem med...
T1. Skrämsel	R1. Intima relationer	S1. Farlig livssituation
T2. Hot	R2. Andra relationer	S2. Bristande oberoende
T3. Fysiskt våld	R3. Arbete/ekonomi	S3. Socialt stöd
T4. Sexuellt våld	R4. Trauma/Viktimisering	S4. Professionellt stöd
T5. Grovt partnervåld	R5. Annat antisocialt beteende	S5. Uppfattningar och beteende
T6. Kroniskt partnervåld	R6. Allvarlig psykisk störning	S6. Psykiska hälsoproblem
T7. Upptrappning	R7. Personlighetsstörning	
T8. Överträdelse av kontaktförbud	R8. Missbruk	
	R9. Vålds/själv mordstankar	
	R10. Uppfattning som stöder eller ursäktar partnervåld	

Vanligt förekommande personlighetsstörningar

- Borderline
- Antisocial
- Narcissistisk
- Osjälvständig
- Passivt-aggressiva
- Överkontrollerade- hämmade

Tack!

malin.ericson@kriminalvarden.se

sofia.bermas@kriminalvarden.se

OPERATION KVINNOFRID

www.operationkvinnofrid.se

Välkomna tillbaka klockan 15.00

PAUS

OPERATION KVINNOFRID

www.operationkvinnofrid.se

Domstolars bedömningar av barnfridsbrott

Fil. dr Mikaela Magnusson
Psykologiska institutionen
Göteborgs Universitet

E-mail: mikaela.magnusson@psy.gu.se

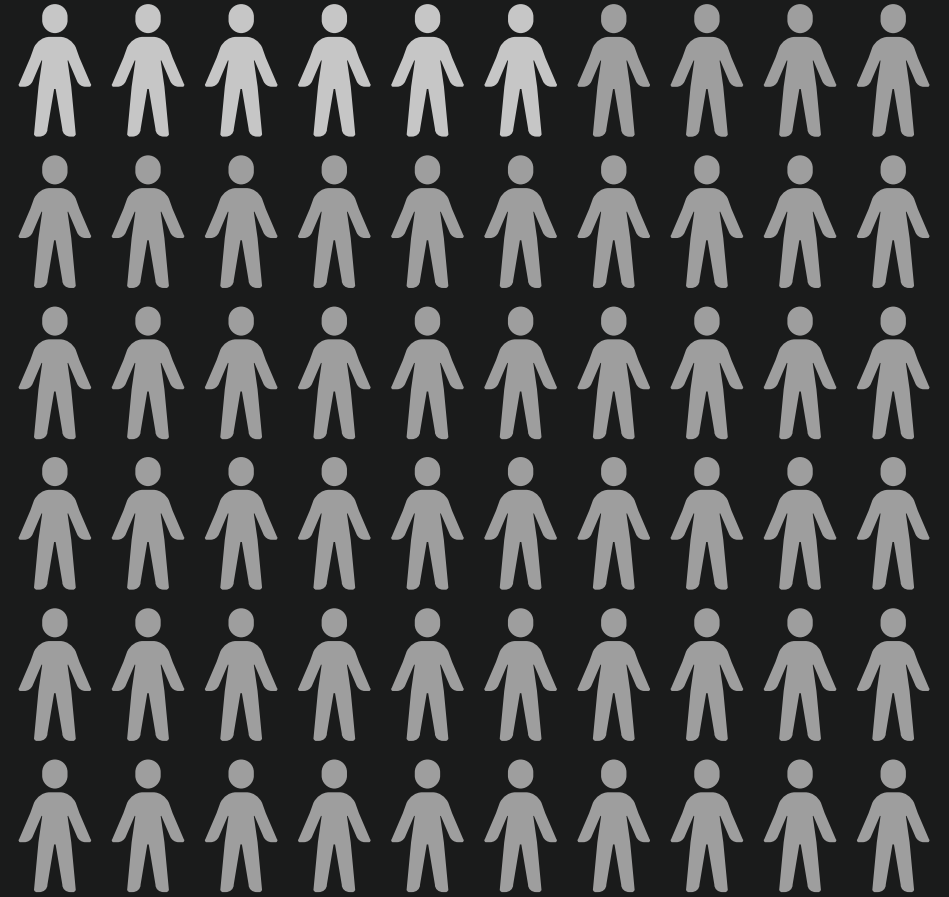
Bakgrund

Nationella kartläggningar visar att ungefär 1 av 10 barn har upplevt våld mellan närstående

- En form av psykiskt våld

Barnen löper även större risk att vara utsatta för andra våldsformer

- Försummelse och bristande omsorg
- Fysiska och sexuella övergrepp
- Kränkningar och hot
- Djurplågeri i familjen
- Fara för dödligt våld

Konsekvenserna kan vara minst lika
allvarliga som vid
fysiskt våld

Kort och långsiktiga konsekvenser

Barn som upplevt våld mellan närstående löper bland annat större risk att uppvisa;

- Ångest, nedstämdhet, utåtagerande beteende, koncentrationssvårigheter, självskadebeteende, traumasymptom och posttraumatisk stress

Kan vara skadligt för barnets utveckling

- Anknytning till omsorgspersoner
- Hjärnutveckling vid stark/långvarig aktivering av stress-responssystemet
 - Inlärningsförmåga & beteenden
 - Kan även ha annan fysiologisk påverkan
- Skolprestationer

Viktigt att identifiera och stoppa våldet för att barnen ska ges chans till återhämtning och adekvat stöd samt behandling

Men många faktorer kan försvåra...

- Beroendeställning och känslomässiga band till gärningsperson och den brottsutsatta familjemedlemmen
- Rädsla för vad som kommer hända
- Skam och skuldkänslor
- Oro att inte bli tagen på allvar
- Påverkan från andra

Akuta situationer/oro för att våldet ska eskalera kan vara utlösande faktorer till att barnet berättar

När barn berättar om våld

Barn kan från 3-4 års ålder börja berätta om våld i samband med barnförhör

- Yngre barn ger kortare och mer detaljfattiga utsagor
- Kan vara lika korrekta givet rätt förutsättningar

Förskolebarn mer känsliga för suggestiva frågor och social påverkan

Bättre minne för centrala detaljer jämfört med perifer information - Barnets upplevelse som avgör

Två år sedan barnfridsbrottet
infördes – vad har hänt?

**Barn som vittnen går
inte längre att tysta**

**”Ett allvarligt brott
när barn utsätts för
att bevittna våld”**

Nu kan barnen få en chans att berätta

Av: TT

**Brottsofferjouren om nya lagen
barnfridsbrott: ”Barnen har fått
en helt annan status”**

**Johansson (S) om
barnfridsbrotten: ”Tydlig
prioritering”**

Svensk politik

**Tusentals anmälningar när barnen
fick eget rättsligt skydd mot våld**

Barnfridsbrottet – lag från 1 juli 2021

Den nya lagen syftade till att stärka det straffrättsliga skyddet för barn som bevittnar våld i nära relation

Brottsbalken 4 kap. 3 §

Straffbart att låta barn bevittna (se eller höra) vissa brott uppräknade i Brottsbalkens 3, 4, 6 och 12 kapitel – ingår även straffbara försök till brott

Gradindelning: Ringa, normalgrad, grovt, *kan även ingå i grov fridskränkning*

Krävs att barnet är närstående eller tidigare närstående till den misstänkte och grundbrottets målsägande – men krävs ingen inbördes relation mellan dessa personer

Barnfridsbrottet – lag från 1 juli 2021

Barnet får målsägandestatus och har rätt till juridiskt biträde

- Särskild företrädare/målsägandebiträde

Barnet har rätt till skadestånd

Viktig förutsättning: Grundbrott måste vara styrkt för straffansvar för barnfridsbrott

- Utredningarna ska bedrivas parallellt och bör prövas vid samma tillfälle
- Ska utredas skyndsamt enligt FUK 2 a §

Straffskala: Fängelse i högst två år. Grovt barnfridsbrott: Fängelse i lägst nio månader och högst fyra år. Ringa barnfridsbrott: Böter eller fängelse högst sex månader

Statistik

Två år efter införandet

- 19 551 brottsmisstankar
- 2770 beslut om åtal

Relativt jämn könsfördelning

Källa: Åklagarmyndigheten

Antal inkomna brottsmisstankar	Juli- Dec 2021	Jan - Dec 2022	Jan - Juli 2023
Flicka	1884	4772	2987
Pojke	1968	4755	3185
Totalt	3852	9527	6172
Beslut om åtal	Juli- Dec 2021	Jan - Dec 2022	Jan - Juli 2023
Flicka	130	802	505
Pojke	157	657	519
Totalt	287	1459	1024

Pågående forskning

Projekt finansierat av Brottsofferfonden

Samarbete mellan Göteborgs Universitet,
Karolinska Institutet, Linnéuniversitet och
Linköpings Universitet (Barnafrid)

Syftar till att studera den rättsliga
hanteringen av barnfridsbrott, hur
brottsutsatta barns rättigheter som
målsägande tillgodoses samt hur barnen
upplever rättsprocessen

Pågår fram till december 2024

Genomgång - de första 100 domarna

Systematiska sökningar i InfoTorg Jurdik och JUNO

De första 100 domarna

- Från juli 2021 – januari 2022
- 25 överklagades till Hovrätt

Gradindelning:

- 88% barnfridsbrott
- 8% grovt barnfridsbrott
- 3% ringa barnfridsbrott
- 1% grov fridskränkning

Barnen

Totalt 171 barn (under 18 år)

–40% flickor, 49% pojkar, 11% saknade information

Ålder beskrevs gällande 127 barn:

–0-2 år: 23%

–3-6 år: 29%

–7-12 år: 30%

–13-17 år: 18%

Typer av grundbrott

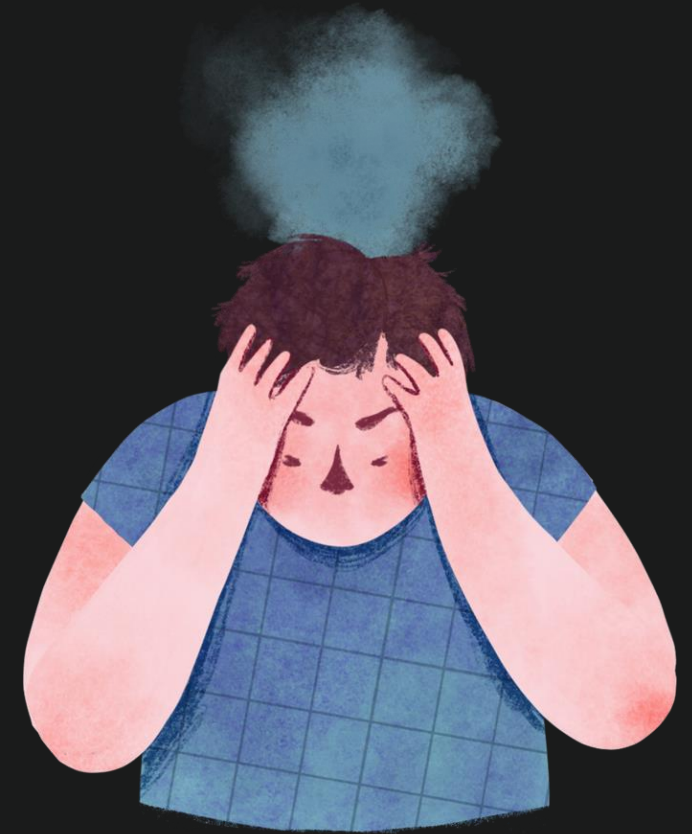
- Misshandel (53%) och grov misshandel (7%)
- Olaga hot (17%) och grovt olaga hot (2%)
- Grov kvinnofridskränkning (7%)
- Skadegörelse (3%) och grov skadegörelse (1%)
- Försök till mord (3%)
- Ofredande (2%)
- Våldtäkt (1%)
- Övrigt* (4%)

*Försök till misshandel (1), grovt hemfridsbrott (1), grov fridskränkning (1), ringa misshandel (1), försök till grov misshandel (1)

Grundbrottets målsägande och tilltalad

- I majoriteten av fallen var barnets mamma (74%) och/eller syskon (15%) utsatt för grundbrottet
- Majoriteten av tilltalade var barnets pappa (80%) eller bonuspappa/pojkvän till barnets mamma (12%)

Tilltalade: 96% män och 4% kvinnor

Utfall i domarna

72% fällande för alla åtalpunkter gällande barnfridsbrott

10% både fällande och friande för barnfridsbrott

18% helt friande för barnfridsbrott

- 9% inte styrkt att barnet bevittnat grundbrottet
- 7% grundbrottet var inte styrkt
- 2% tilltalad inte närstående till barnet
 - Morbror, mammas nya pojkvän

Pågående forskning

- Uppföljning av 100 domar från 2023
 - fördjupade samt jämförande analyser
- Resultaten kommer att offentliggöras under nästa år (2024)

Utmaningar?

- Ärenden där grundbrottets målsägande inte vill medverka eller ändrar sin utsaga
- Ärenden med spädbarn och barn som inte kan förhöras
- Gränsdragningar kring vad barnet bevittnat
 - Barn som hör delar av händelseförloppet (misshandel)

Bevittnandebegreppet

”Uttrycket bevittna bör förstås så att barnet ska ha sett eller hört den brottsliga gärningen begås. Det är alltså inte tillräckligt att barnet enbart ser följderna av gärningen eller att barnet upplever att våldsamheter är på gång. För att barnet ska anses ha sett eller hört den brottsliga gärningen begås krävs att barnet på något sätt har uppfattat händelseförloppet genom att se eller höra de moment i gärningen som gör den straffbar, t.ex. att det förekommit våld eller högljudda och aggressiva hotfulla uttalanden. Däremot behöver barnet inte ha bevittnat hela händelseförloppet. Vad som ska krävas för att barnet ska anses ha sett eller hört brottet är alltså beroende av vilket grundbrott det har varit fråga om.”

- Prop 2020/21:170

Exempel rättsfall

Bevittnandebegreppet

När barnet själv vidtar åtgärder för att slippa bevittna brottet men stannar kvar i hemmet bör omständigheterna många gånger vara sådana att barnet, trots att han eller hon försökt freda sig, kan anses ha bevittnat gärningen eller i varje fall dess inledande skede genom att höra den. **Här bör framhållas att det för straffansvar inte är ett krav att barnet ska ha bevittnat den brottsliga gärningen i dess helhet.** Även i det andra fallet kan omständigheterna vara sådana att barnet, trots gärningspersonens eller offret för grundbrottets åtgärder, kan anses ha bevittnat gärningen. Ytterst blir det dock en bevisfråga vad barnet kan anses ha sett och hört i dessa situationer.”

- Prop 2020/21:170

Barns hörselminnen

Intervjuer med brottsutsatta barn visar att upplevelsen av att höra våldet kan vara minst lika allvarlig som att se det

(t.ex. Överlien & Hydén, 2007)

När brotten sker i barnets hem kan de ha mycket svårt att skydda sig från ljuden

- Barn hör ofta mer än vad de ser

Barnen kan känna mycket stor rädsla när allting tystnar

Tack för visat intresse!

Mikaela Magnusson
mikaela.magnusson@psy.gu.se

Fler webbresurser

Vanliga missförstånd om barnfridsbrottet, framtaget av Barnafrid:

<https://liu.se/nyhet/vanliga-missforstand-om-barnfridsbrottet>

Kartläggning av barnahusens arbete med barnfridsbrott:

<https://liu.se/forskning/barnafrid/barnfridsbrottet-enkat-barnahus>

Webbutbildning om våld mot barn (fritt tillgänglig):

<https://barnafrid.se/kunskapsportal/basprogram/>

Webbinarium: Utredningen om ett utökat straffrättsligt skydd för barn som bevittnar våld:

https://www.youtube.com/watch?v=gw-x3qz_OBs&t=3997s

Extramaterial – slutsatser från kartläggning

Enkät som skickades ut i maj 2022

- 79% av Sveriges Barnahus deltog

Resultaten visade flera skillnader i hur man arbetar med barnfridsbrott i jämförelse andra typer av våld mot barn

- Begränsade resurser och nya samverkansformer

Extramaterial – slutsatser från kartläggning

Barnahusen lyfte fram att det är viktigt att barn som bevittnat våld ska få lika god tillgång till stöd och hjälp som andra våldsutsatta barn, och att samverkan också sker i samma utsträckning som i andra ärenden. Detta innefattar bland annat möjlighet till samråd och krisstöd.

Extramaterial – slutsatser från kartläggning

Ett problem som diskuterades av flera Barnahus var att barns rätt att komma till tals kan påverkas av huruvida grundbrottet anses vara styrkt eller inte. Om en vuxen målsägande inte vill medverka i brottsutredningen, kan barnets möjlighet att höras bli begränsad.

Extramaterial – slutsatser från kartläggning

Barnahusen beskrev också att behovet av nya samverkansformer, samt polisens begränsade resurser kan påverka hanteringen av barnfridsbrott. Flera Barnahus betonade behovet av nationell styrning för att säkerställa att alla barn i Sverige får likvärdigt stöd oavsett våldsform, eller var i landet barnet bor.

Barnfridsbrottet:
Uppföljande enkät om Barnahusens
arbete våren 2022

BARNAFRID - NATIONELLT KUNSKAPSCENTRUM
LINKÖPINGS UNIVERSITET

OPERATION KVINNOFRID

www.operationkvinnofrid.se

Prisutdelning 2023

Grattis! Vinnare av Kvinnofridspriset 2023

*Brott i nära-sektionen
polisområde Stockholm Syd*

OPERATION KVINNOFRID

www.operationkvinnofrid.se

OPERATION
KVINNOFRID

Wifi namn: Conference
Lösenord: Conference 2023

Gå in på menti.com
Menti kod: 6956 8702

TACK FÖR I ÅR!

Vi ses den 22 november 2024